

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri p. št. ček zavodil: Ljub-
ljana št. 11 842 Praga čisto 78.180,
Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi
po tarifu.

Neuspela misija Kaasa

Po neuspehu Hitlerja tudi vodja centra, prelat Kaas, ni uspel v pogajanjih za sestavo parlamentarne vlade

Berlin, 25. novembra. d. Snoči je bila objavljena korespondenca med državnim predsednikom Hindenburgom oziroma državnim tajnikom Meissnerjem ter Hitlerjem. Objava korespondence potrjuje v splošnem poročila, ki so bila že objavljena o poteku pogajanj za rešitev nemške vladne krize. Odgovor, ki ga je včeraj poslal državni tajnik dr. Meissner Hitlerju na njegovo zadnje pismo pravi med drugim, da sprejema državni predsednik na znanje njegovo poročilo, po katerem smatra, da je osnivanje parlamentarne večinske vlade nemogoče in s katerim vrača podeljeno mu nalogo. Pismo pravi nadalje, da je bil državni predsednik po Hitlerjevih lastnih navedbah mnenja, da bo mogoče osnovanje večine v državnem zboru, tem bolj, ker je izrecno opozarjal na možnost nadaljnjih razgovorov, če bi se pokazali postavljene pogoji kot ovira pri pogajanjih. Državni predsednik se Hitlerju zahvaljuje za njegovo pripravljenost, da prevzame vodstvo predsedniškega kabineta, misli pa, da ne bi mogel zagovarjati pred nemškimi ljudmi, če bi poveril predsedniška pooblastila voditelju stranke, ki je vedno znova poudarjala svoje izključno stališče, ter bila vedno nasprotna napram njemu osebno, kakor tudi napram političnim in gospodarskim ukrepom, ki jih smatra za potrebne. V teh okoliščinah goji državni predsednik bojazn, da bi se Hitlerjeva predsedniška vlada razvila v strankarsko diktaturo z vsemi posledicami izredne pooblastitve nasprotne med nemškimi prebivalci, kar bi ne mogel po svoji prisegi zagovarjati pred svojo vestjo. Ker odklanja Hitler vsako sodelovanje v kak drugi vladi, ki bi ne bila pod njegovim vodstvom, si ne obeta državni predsednik od nadaljnjega prisrčenega ali ustmenega obravnavanja te zadeve nobenega uspeha. Kljub temu pa je vseeno še vedno pripravljen čuti njegovo mnenje o perečih vprašanjih, ker neče opustiti upanja, da se bo končno vendarle pridobilo Hitlerjev pokret za sodelovanje z vsemi drugimi konstruktivnimi nacionalnimi silami.

Končni Hitlerjev odgovor

Na to pismo je Hitler včeraj popoldne ponovno odgovoril, da osnivanje parlamentarne večinske vlade ni smatral za povsem brezupno, temveč samo nemogoče zaradi postavljenih pogojev. Nadalje poudarja, da ni zahteval vodstva predsedniške vlade, temveč je le predlagal rešitev vladne krize, ki s tem pojmom ni v nobeni zvezi. Ni zahteval strankarske diktature, temveč poudarjal zgolj potrebo v ustavi ustemeljenega sodelovanja z ljudskim zastopstvom, ter je tudi sedaj pripravljen pogajati se z vpoštev prihajajočimi strankami, da ustvari podlago za tako vlado. Ta pogajanja, pravi Hitler nadalje, so morala ostati brez uspeha, ker obstoja namena, da se v vseh okoliščinah ohrani Papenova vlada kot predsedniška. V taki vladi pa ne vidi ustvarjanja sile in je zato vedno svabil pred eksperimentom, ki bi končno moral dovesti do nasilja ter se ob njem razbiti. Svojege pokreta tudi v bodoče ni pripravljen dati na razpolago za druge interese kakor nemškega naroda.

Mnogo pozornosti je zbudilo v političnih krogih, ker se je Hitler včeraj sestal z voditeljem nemških nacionalcev Hugenbergom, kar pripisujejo posredovanjem dr. Schachta in koburskega vojde.

Izjava Göringa

Včeraj popoldne je bivši predsednik državnega zbora Göring pozval v hotel »Kaiserhof« vse zastopnike domačega in inozemskega tiska, ki jim je opisal potek pogajanj za rešitev vladne krize. Njegova izjava je s krilejo v splošnem s Hitlerjevim stališčem, označenem v korespondenci z državnim predsednikom, ter so se končala z bojno napovedjo proti vsaki vladi bodisi pod vodstvom Papena ali kakega drugega. Poudarjal je prepričanje narodno-socialistične stranke, da bo v nekaj mesecih morala vendarle biti pozvana na vlado, zaradi česar bo nadaljevala svojo dosedajšnjo politično smer. Glede na sedanji položaj je Göring izrazil mnenje, da Hitlerju vrata še niso popolnoma zaprta. Hitler bi moral prevzeti nalogo za sestavo vlade, če bi se mu brez vsakih predsedniških pritrkov prepustilo možnost sestave parlamentarne večinske vlade in če bi bil dobil potrebna pooblastila. Hitlerju za to ni bila dana nobena možnost, pač pa so se mu nasprotno metala polena pod noge. Hitler ni mogel sprejeti postavljenih mu pogojev, njegov protipredlog pa je bil odklonjen.

Za Hitlerjem vodja centra

Državni predsednik Hindenburg je snoči, ko se je končala pogajanja s Hitlerjem z neuspehom, sprejel voditelja centra prelat Kaasa, s katerim se je razgovarjal tri ure in ga naprosil, naj prouči, ali bi bila možna sestava večinske državnega zbora. Kaas je imel danes razgovore z raznimi voditelji strank. Popoldne se je dva uri razgovarjal s Hitlerjem. O razgovoru Kaasa z voditeljem nemških nacionalcev Hugenbergom poročajo, da se je izjavil proti parlamentarni rešitvi, da je središče trenutne krize v osebnih težavah.

Neuspeh prelata Kaasa

Kakor je bilo pričakovati, so pogajanja prelata Kaasa ostala brez uspeha. Objavljene uradni komunikacije pravi, da je državni predsednik Hindenburg ob 17. sprejel voditelja centra Kaasa, ki mu je poročal o svojih današnjih razgovorih s predsedniki narodne socialistične stranke, nemške nacionalne ljudske stranke, bavarske ljudske stranke in nemške ljudske stranke o še obstoječih možnostih za sestavo zasilne in delovne večine. Prelat Kaas jih je vprašal, ali so, kakor centrum, pripravljeni udeležiti se posvetovanj o stvarnem zasilem in delovnem programu večinske vlade. Na to vprašanje sta pozitivno odgovorila predsednika bavarske ljudske stranke in nemške ljudske stranke. Predsednik nemške nacionalne ljudske stranke Hugenberg je odklonil udeležbo svoje stranke pri takih pogajanjih, češ da bi bila v nasprotju s cilji stranke. Predsednik narodne socialistične stranke Hitler je izjavil, da doložitev stvarnih podlag za večinsko vlado dočela odgovarja njegovemu mišljenju, da pa ne more zagovarjati sodelovanja svoje stranke glede na izkušnje zadnjih dni in v prepričanju, da odločilni krogi ne bi ugodili niti pozitivnemu uspehu takih stvarnih pogajanj. Na podlagi teh ugotovitev je prelat Kaas prošil državnega predsednika, naj ga odveče dolžnosti, da stopi v zvezo tudi z drugimi strankami. Državni predsednik se je zahvalil prelatu Kaasu za njegova prizadevanja.

Kaj sedaj?

Berlin, 25. novembra. g. Listi razpravljajo o političnem položaju, ki je nastal po neuspehu dr. Kaasa, in pričakuje splošno, da bo državni predsednik sedaj imenoval prezidialno vlado. »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja: V poučenih krogih se spravlja povratek zunanjega ministra Neuratha v Berlin v zvezo z notranje-političnim položajem. Obstoji domneva, da bo državni predsednik poveril Neurathu sestavo nove prezidialne vlade. »Börsenkurier« govori o možnosti, da bo mesto kancelarja prevzel general Schleicher, ki uživa spoštovanje tudi pri narodnih socialistih. »Lokalanzeiger« imenuje kot kandidata tude lipskega nadžupana dr. Gerdela, dr. Geeslerja in komisarjenskega pruskega notranjega ministra dr. Brachta.

Hitlerjev proglas

Köln, 25. novembra. s. »Westdeutscher Beobachter« objavlja proglas, v katerem Hitler po daljši kritiki Papenovoga kabineta izjavlja, da so ga poklicali v Berlin, da bi sodeloval pri rešitvi vladne krize, vendar pa so pri tem hoteli rešiti Papenov kabinet ter njemu (Hitlerju) pripraviti drugi 13. avgust. Čeprav so mu poverjeno nalogo zaradi postavljenih pogojev že v naprej onemogočili, se je vendar glede na bodo ljudstva odločil, da postavi ponudbo, ki bi lahko obnem pojasnila notranje namene vseh. Ta ponudba pa je bila odklonjena. Hitler meni, da je bila že s tem izpolnjena volja svetovalcev državnega predsednika. Kar je že na dan volitev zvečer izjavil, ponavlja tudi sedaj: »Ta sistem v Nemčiji se mora zrušiti, če se hoče preprečiti, da se ne bo na njem zrušil nemški narod.« Proglas se zaključuje z besedami, da se bo borba nadaljevala in da bo narodno socialistična stranka gotovo zmaga.

Komentarji tiska

Berlin, 25. novembra. AA. »Germania« pravi: Nova nemška vlada bo morala biti drugačna in boljša od prejšnje. Ineti bo morala voljo za doseg spravke, kar izključuje možnost povratka starega režima. »Vossische Zeitung«, glasilo demokratov, opozarja na nevarnost, ki izvira iz tega, da tvorijo narodni socialisti in komunisti skupno negativno večino, ki lahko vsak trenutek izreče neupanično. — Socialno-demokratski »Vorwärts« svari pred ponovnim povratkom Papena, ki ga 90 odst. prebivalstva absolutno odklanja, češ, da bi poverjenju mandata Papenu pomenilo izjavo naroda. — »Allgemeine Zeitung«, glasilo težke industrije, označuje položaj z besedami: Sedanjí trenutek je eden izmed najbolj usodnih, kar jih je doživela Nemčija.

Sklicanje državnega zbora

Berlin, 25. novembra. AA. Bivši predsednik nemškega državnega zbora Göring je sklical novo izvoljeni nemški parlament na prvo sejo za 6. decembra ob 15.

Italijanski ukrepi proti inozemski lesni konkurenci

Rim, 25. nov. 3. Poslanska zbornica je na svoji včerajšnji popoldanski seji, razpravljala o vvozu lesa v Italijo. Državni podtajnik pri korporacijskem ministrstvu Asquini je v svojem odgovoru na neko tozadevno interpelacijo izjavil, da bo vlada zaščitila italijansko lesno produkcijo, tako da bo znižala na nekaterih progah prevozne tarife. Pri tem je omenil, da dela zlasti ruski les zaradi svojih izredno nizkih cen italijanski lesni industriji velike težave.

Prijeti ponarejevalci denarja

Varšava, 25. novembra. s. Policija je včeraj izsledila množično delovanje ponarejevalcev, ki je že dalje časa preplavljala Varšavo s ponarejenimi novci po 1, 2, 5 in 10 zlotov. Neki juvaler je prodajal ponarejene novce mnogim kolporterjem s 30 odst. disragom. Izmed 170 aretiranih oseb jih je 90 ostalo v zaporu.

ODKLANJAJOČ ODGOVOR IZ SOFIJE

V nasprotju s sklenjenim dogovorom odklanja bolgarska vlada, svesta si svoje krivde, sestanek mešane komisije za preiskavo njihovih dogodkov ob meji

Sofija, 25. novembra. M. Bolgarska brzojavna agencija sporoča: Bolgarska vlada je danes izročila odgovor na noto jugoslovnske vlade glede sklicanje mešane komisije. Ker pa so se dogodki, zaradi katerih zahteva jugoslovnska vlada anketo mešane komisije, dogodili globoko na jugoslovnskem ozemlju in ne na obmejni črti in ker bolgarske obmejne oblasti o tem niso bile pravčasno obveščene, je bolgarska vlada mnenja, da sklicanje mešane komisije, kakor to zahteva jugoslovnska vlada, ni v skladu z dogovorom o kontroli na meji. V svojem odgovoru izraža bolgarska vlada željo, naj rešijo slična vprašanja v smislu sklenjenega dogovora neposredno na licu mesta bolgarske in jugoslovnske vojaške oblasti.

★
Odgovor bolgarske vlade, v katerem odklanja sklicanje mešane komisije, nikakor ni v skladu s sporazumom o vzdrževanju miru in varnosti na meji, ki je bil sklenjen med obema državama dne 26. septembra 1929 v Pirotu. V smislu čl. 3 tega sporazuma se mora, ako se dogodi incident na meji in je take vrste, da ga ne moreta

likvidirati pristojna vojaška poveljnika obeh držav, na poziv ene izmed obeh vlad sestaviti na licu mesta mešana komisija, da takoj izvede preiskavo. Incidenta pri Resanu ni bilo mogoče likvidirati v smislu čl. 6. pravilnika o službi na meji, ki tvori sestavni del pirotskega sporazuma, kakor to predlaga bolgarska vlada v svojem odgovoru, ker se naš in bolgarski vojaški poveljniki nista mogla sporazumeti glede ugotovitve točnega stanja stvari v zvezi s tem incidentom. Da se to vprašanje reši in da se v bodoče zasigura red in mir na meji, je naša vlada zahtevala, naj se v smislu čl. 3 pirotskega sporazuma sestane mešana komisija, da na licu mesta izvrši preiskavo. Z odklonitvijo te zahteve je bolgarska vlada očito pokazala, da noče izpolniti svoje dolžnosti v smislu sklenjenega sporazuma in to zaradi tega, ker se boji, da bi preiskava na licu mesta dokazala vso odgovornost bolgarskih oblasti in bolgarske vlade.

Beograd, 25. nov. M. Ni bilo treba dolgo čakati, da se samo po sebi pojasi nepričakovano in nerazumljivo stališče, ki ga je zavzela bolgarska vlada, ko je zavedajoč se, na kateri strani leži krivda, odklonila sestanek mešane komisije, ki bi morala nepristransko ugotoviti dejanski položaj. Vsa krivca se pač boji sodišča.

Enako kakor pri Resanu, so plačani banditi vpadli v naše ozemlje tudi pri Kosinu. Vsu, kjer pa so naleteli na našo vedno pripravljeno in vedno budno obmejno stražnico. Pri tej priliki je bil ubit eden izmed bolgarskih napadalcev, ki so ga njegovi tovariši na svojem begu pred našimi obmejnimi stražniki pustili na našem ozemlju. Naše obmejne oblasti so točno ugotovile identiteto ubitega in to je pravi poraz bolgarskih službenih krogov. Ugotovljeno je, da je ubil napadalec Simo Petrov iz sela Naselenci v srezu Trnovo v Bolgariji in bolgarski državljani. To dejstvo je pač eklatanten dokaz, da so napadalec čisto navadni bolgarski najemniki, ki nimajo prav nobenih osebnih razlogov, da bi napadali našo državo.

Ni pa to prvi primer, ko je bilo nedvomno ugotovljeno, da so napadalec iz Bolgarije in bolgarski državljani in da stoje za tem napad; ne samo neodgovorni, marveč tudi odgovorni bolgarski činitelji. Postopanje g. Mušanova ni samo neobčajno v mednarodnih odnosih, marveč je tudi očiten izraz zavesti krivde. Že sama slika ubitega napadaleca demantira vse izjave g. Mušanova, ki skuša brez vsakih dokazov zvaliti na nas vso odgovornost za krivdo Bolgarije.

Reparacijski dogovor v nevarnosti

Ako Amerika ne bo odnehala pri vojnih dolgovih, bi to pomenilo razveljavljenje lausannskega dogovora o ukinitvi reparacij

Pariz, 25. novembra. a. Hooverov odgovor je povzročil v političnih krogih veliko razočaranje. V kulorjih parlamenta ugotavljajo soglasno, da so bili razlogi, ki so jih navedle evropske vlade v prošnji za odgoditev decembrskega obroka plačila vojnih dolgov, vredni, da bi jih Amerika upoštevala.

Po informacijah iz zunanjega ministrstva namerava francoska vlada zaradi ameriškega odklonilnega stališča glede na vprašanje nove ureditve vojnih dolgov izmenjati svoje naziranje z angleško vlado ter napraviti morda skupne korake v Washingtonu. V vladnih krogih označujejo to nameravo kot povsem umestno, ker sta si Anglija in Francija obljubili v gentlemen's agreement, da se bosta pred daljšimi sklepi med seboj obveščali o svojih namelih. V francoskih oficijelnih krogih poudarjajo, da morajo lausannski sklepi prepasti, če bo Amerika še nadalje odklanjala francoske zahteve po reviziji dolgov. Ti krogi dolže vlado Zedinjenih držav dvojne igrice in opozarjajo na Hooverovo izjavo v razgovorih z bivšim ministrskim predsednikom Lavalom v Washingtonu, kateremu je dejal, da naj se evropske države prej sporazumejo med seboj, kakor bo tudi Amerika storila svoje za ozdravljenje splošnega položaja. Na podlagi te obljube, izjavlja oficijozni »Temps«, je došlo do konferenc v Baslu in Lausanni. Glavni pogoj, pod katerim je bila sprejeta od predsednika Zedinjenih držav priporočena rešitev reparacijskega vprašanja, pa je obstojal baš v ureditvi vprašanja medzavezniških dolgov. »Temps« opozarja vlado Zedinjenih držav, da bo morala prevzeti težko odgovornost za uničenje vseh mednarodnih uspehov, ki so bili storjeni v zadnjih dveh letih. Ako Zedinjene države ne bodo opustile svojega povsem odklonilnega stališča v vprašanju vojnih dolgov, bi to pomenilo konec lausannskega dogovora, povratek Youngovega načrta, gotov neuspeh razorožitvene konferencije in tudi ponesrečenje svetovne gospodarske konferencije.

Poročevalec Havasa je vprašal zastopnike vseh političnih skupin za njihovo sodbo o ameriškem odgovoru. Stališče vseh skupin je skoraj isto. Tako je izjavil poslanec Pate, levitarski radikal in podpredsednik zbornice, da je parlament ratificiral Youngov načrt pod pogojem, da bodo plačila Ameriki križa z nemškimi dajatvami. — Levitarski republikanec Danielou je podčrtal, da se je Francija odrekla nemškimi reparacijam na Hooverovo željo. — Neodvisni levitar Have je z obžalovanjem ugotovil, da Amerika pozabja, da je v boju proti skupnemu nasprotniku Francija dala svoje kri, Američani pa samo svoje blago: niti en ameriški zlatnik ni prišel z ostanca Atlantika.

Podobno se izražajo socialisti, posebno Varenne, ki je izjavil, da je Hoover odzval Nemčijo plačil in s tem Franciji vzel vir, iz katerega naj plača svojo dolga Ameriki. — François Albert, predsednik radikalno socialistične skupine in predsednik parlamentarnega odbora za zunanje zadeve, je izjavil, da sme kljub rezerviranosti, ki mu jo narekuje njegov položaj, reči, da nihče ne verjame, da bi bilo možno plačati obrok, ki zapade 15. decembra.

Bojazn v Nemčiji

Berlin, 25. nov. n. Napoved priškenca tista, da bo treba v primeru ameriške zahtevne evropskih zahtev preklicati lausannske sklepe in znova uveljaviti Youngov načrt, so izzvale v nemških političnih krogih precejšnje razburjenje. Nemški politiki in finančniki naglašajo, da o kakem povratku k nemškimi reparacijskim plačili ne more biti niti govora. Nemčija je pri vsem vprašanju prizadeta le toliko, ko-

likor je zainteresirana pri medzavezniških dolgovih in vprašanju omilitja gospodarske krize.

Angleško mnenje

London, 25. novembra. n. Nekateri listi so objavili alarmantno vest, da je že gotovo, da angleška vlada decembrskega obroka svojih vojnih dolgov Ameriki enostavno ne bo plačala. Izkazalo pa se je, da so bile te trditve brez osnove. Vlada glede tega vprašanja ni še ničesar konkretnega sklenila. Kakor poročajo, namerava predložiti Ameriki novo noto, ki jo bo sestavila na svoji današnji seji. Skoro verjetno je, da bi Anglija ne hotela plačati svojega dolga. Vsekakor v angleškem ministrskem svetu ni popolnega soglasja glede vojnih dolgov. Konservativca Amery in Horne zahtevata, naj Anglija uvede zopet zlato valuto, angleški finančniki in zlasti krogi okrog Narodne banke pa nočejo pristati na to ter pravijo, da mora angleška vlada ohraniti svobodne roke v izbiri trenutnega za povratek k zlati valuti. Simon namerava v spodnji zbornici predlagati, naj se izvršijo nadaljnja plačila na račun vojnih dolgov le, če na to pristane parlament.

Novi obroki

Washington, 25. nov. g. Anglija in Francija sta washingtonsko vlado obvestili, da bosta decembra zapadli del vojnih dolgov plačali v obrokih. To informacijo sta dala državnemu tajniku Stimsonu angleški poslanik sir Robert Lindsey in francoski poslanik Claude na zaupni konferenci. V vladnih krogih je nova angleška nota povzročila vznemirjenje, ker se po dosedanjih vestih v tej noti morda končno javno izjavlja, da Anglija ne more izpolniti svojih obveznosti po doslej veljavnih dogovorih.

Rooseveltovo stališče

New York, 25. nov. d. Izjave Roosevelta, v katerih nastopa proti splošni reviziji vojnih dolgov, zagovarja pa med seboj neodvisna pojanja s posameznimi državami dolžnicami ob upoštevanju njihove plačilne sposobnosti, so zbudile senzacijo. Čeprav so te izjave nejasne, se vendar zde primerne, da bi mogle pomeniti možnost novih potov za rešitev vprašanja dolgov. V Washingtonu vedo prav dobro, da se izjave Hooverja in Roosevelta izzvale v Evropi veliko razočaranje, upajo pa, da zaradi njih ne bo postala dvomljiva ratifikacija lausannskega dogovora, ki ureja reparacije. Roosevelt namerava odgovoriti glavno akcijo v zadevi dolgov do marca ter hoče predvsem počakati, da se pomiri razburjenje ameriške javnosti, in razen tega preprečiti neizprijemljivo odklonilno vsake revizije.

Tudi Letonska za odgoditev

Riga, 25. novembra. AA. Letonska vlada je zaprosila Zedinjene države za odgoditev povračila decembrskega obroka vojnih dolgov v znesku 148.000 dolarjev. Prav tako se je s podobno prošnjo obrnila tudi na Veliko Britanijo, naj poteka na povračilo zapadlih 37.500 funtov.

Rumunija bo plačala

Bukarešta, 25. novembra. g. »Lupta« javlja, da Rumunija od Zedinjenih držav ne bo zahtevala odgoditve plačil, kakor so to storile druge države. Rumunija ima z Zedinjenimi državami plačilen dogovor, v katerem je predvidena samo ena letna anuiteta, in sicer za 15. julija. Poleg tega dolguje ta dogovor Rumuniji delni moratorij čigar veljavnost poteče 1. januarja 1. 1939.

Volilni uspeh koroških Slovencev

Dunaj, 25. novembra. g. Nemško nacionalni tiskovni urad objavlja danes rezultate volitev v kmetijsko zbornico na Koroškem ter ugotavlja, da so Slovenci v mnogih sodnih okrajih dobili izredno veliko število glasov. Tiskovni urad zahteva od vlade, naj upošteva to dejstvo. Slovenci so z 2 tisoč 572 glasovi po Landbundu, ki je dobil 4.033 glasov, zasedli drugo mesto. Na tretjem mestu so krščanski socialisti s 708 glasovi, katerim sledijo socialni demokrati s 637, narodni socialisti s 582 in komunisti s 85 glasovi.

Zakon o zaščiti kmetov

Beograd, 25. novembra. p. Skupščinski odbor, ki proučuje zakon o zaščiti kmetov in ureditvi kreditnih odnosov, je imel danes dopolnilne seje, na kateri je prišel podrobno razpravo o zakonskem načrtu. Razprava je zelo živahna in posejajo v njo številni govorniki. Danes je bil z 20 prot 6 glasovom sprejet prvi člen zakona. O drugem členu zakona, ki določa, kdo se v smislu tega zakona smatra za kmeta, se je razvila zelo obširna razprava, ki se bo še jutri nadaljevala. Mnenja so zelo različna in bo trajalo brzkone delj časa, da se najde zadovoljiva definicija tega pojma.

Novi komandant dravske divizije

Beograd, 25. nov. p. Službeni »Vojni list« objavlja večji ukaz o premestitvi višjih oficirjev. Med drugim je postavljen za vršilca dolžnosti pomočnika inspektorja državne obrambe maršal dvora, generalštaba in general Aleksandar Dimitrijević. Za vršilca dolžnosti komandanta dravske divizije oblasti je postavil generalštaba in general Vladimir V. Cukavac. Dosedanji komandant dravske divizije, divizijski general Bogoljub Ilić je postavljen za komandanta Boke Kotorske.

Vrhnika dobi davčno upravo

Beograd, 25. novembra. p. Finančni minister je izdal odlok, po katerem se območje sreskega sodišča na Vrtniki izloči iz okolišja davčne uprave Ljubljana-okolica ter se za ta okoliš ustanovi posebna davčna uprava s sedežem na Vrtniki pod pogojem, da vrhniška občina da na razpolago brezplačno potrebne uradne prostore in prevzame stroške za kurjavo, razsvetlavo in vzdrževanje prostorov.

Upokojitve v železniški službi

Beograd, 25. novembra. p. Z odlokom prometnega ministra so upokojeni pri železniški direkciji v Ljubljani: administrativni uradnik Karlo Kovac, preglednik vozov Alojzij Štola, oficir Fran Begen in strojevodja Rudolf Henrik Janec Logar, Blaž Činkole, Anton Rupnik in Ivan Vidovec.

Napredovanja na ljubljanski univerzi

Beograd, 25. novembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog prometnega ministra so napredovali: na ljubljanski tehniški fakulteti za tajnika 7. skupine Fr. Albrecht; na pravni fakulteti za knjižničarja v 7. skupini Joža Medvedšek; za glavnega arhivarja v 7. skupini Albin Bevc.

Poset albanskih gospodarstvenikov
Beograd, 25. novembra. p. Skupina 30 uglednih predstavnikov albanskega gospodarstva namerava posetiti Jugoslavijo in obiskati vse večje gospodarske centre. Inicijativo za ekskurzijo je dal bivši albanski minister in večkratni delegat Albanije na raznih mednarodnih konferencah Mehmed Konik.

Noveli k volilnemu in društvenemu zakonu

Narodna skupščina je v začetku tedna izvolila dva odbora in jima naložila nalogo, da proučita oba od notranjega ministra predložena politična zakona, reformo volilnega reda za parlament in reformo društvenega zakona, kolikor se nanaša na ustanavljanje političnih strank. Odbora sta že na prvih sejah, ki sta jih imela v četrtek, zaključila splošno razpravo in zakonska osnutka v načelu odobrila. Podrobna razprava bo seveda v obeh odborih mnogo bolj živahna in zato zlasti pri volilni reformi tudi mnogo bolj dolgotrajna. Odbor za volilno reformo bo imel prihodnje sejo šele čez štiriinajst dni, da bodo imeli odobrovi člani in drugi poslanci dovolj časa za temeljito preštudiranje obsežnega in tako važnega zakonskega predloga.

Vendar pa gre že tudi načelni odobritvi obeh novel mnogo večji kakor samo formalen pomen. Načelna odobritev znači predvsem, da se odbor kot pooblaščenec Narodne skupščine strinja z motivi, ki so privedli vlado do predložitve teh dveh zakonskih osnutkov. Znači pa tudi, da skupščinski odbor vsaj v glavnih potezih odobrava tudi njuno vsebino.

Nagibi, ki so bili merodajni za vlado, da je po notranjem ministru predložila oba spreminjalna zakona, so že znani in smo že tudi na tem mestu razpravljali o njih. Po zepetni uvedbi ustave je ena prvih nalog režima, naj ga sestavljajo in predstavljajo katerekoli osebe, postopna prevedba državnega življenja iz šestojanuarskega izrednega stanja v novo parlamentarno demokracijo. Demokraciji stvarna opozicija ne samo ni škodljiva, marveč ji je naravnost koristna. Že sedaj veljavna zakona o volilnem redu in o ustanavljanju političnih strank omogočata tudi opoziciji, da bi se uveljavila v javnem življenju. Pokazalo pa se je, da pri nas nimamo opozicije, ki bi se lahko zedinila vsaj na skromen pozitivni program, marveč samo skupine, ki soglašajo samo v zanikanju, drugače pa vlečejo vsak v svojo stran, daleč drug od drugega. Razlike med njimi so tako velike in negativna skupna vez tako slaba, da se tako zvani opozicijski voditelji niso mogli zediniti niti na skupen nastop pri volitvah, še manj pa na enotno akcijo za ustanovitev opozicijske politične stranke. Seveda svoje slabosti niso hoteli in nečesto priznati, marveč so valili in še valijo vso krivdo na volilni in društveni zakon, čes, da jim ta dva onemogočata legalno sodelovanje v državnem političnem življenju.

Čeprav ti in taki očitki ne drže, jim bosta sedaj predložena spreminjalna zakona vzel za zadnji viden upravičenosti. Oba imata namen, izdatno olajšati formiranje in uveljavljanje novih političnih grupacij, ki jim bodo odsej postavljene meje le še po onih temeljih naše državne in narodne politike, ki morajo v bodoče ostati izven diskusije, v prvi vrsti po načelu narodnega in državnega edinstva. To načelo tudi izključuje, da bi moglo in smele politične

stranke zlorabljati za sebe verska, plemenska ali regionalna čuvstva. Te meje nima seveda upoštevati tudi zasnovana reforma volilnega in društvenega zakona, v njihovem okviru pa omogoča vsak politični pokret.

Sedaj veljavni društveni in zborovalni zakon z dne 19. septembra 1931 zahteva, da mora vsaka politična stranka imeti v vsakem srezu v državi najmanj eno organizacijo z najmanj 60 člani. Osnutek novega zakona zmanjšuje to zahtevo na polovico. Po njem bo zado stovalo za ustanovitev stranke, ako bo organizacija osnovane vsaj v polovici srezov v državi in zahteva za vsako tako sresko organizacijo le minimalno število 30 članov. Edina omejitev, diktirana po zahtevi, da stranke ne smejo imeti regionalnega značaja, je v tem, da mora biti to polovično število srezov razdeljeno na dve tretjini, torej 6 banovin. Tudi druge, manj bistvene določbe predložene novele, zlasti določitev skrajšanih rokov za odločitve upravnih oblasti, streme za istim ciljem, za olajšanjem formalnega formiranja političnih strank. Nova ureditve, kakor jo predvideva novela, bo tako, da se noben resen in pozitiven politični pokret ne bo mogel več izgovarjati, da mu je legalno udejstvovanje nemogoče.

Enaki cilj ima pred očmi novela volilnega reda. Zahtevi po izločenju plemenskega, verskega ali pokrajinskega separatizma se oddoljuje s tem, da je pridržala v sedanjem zakonu uvedeno institucijo državnih list, ki nikakor niso jugoslovenska specialiteta, in da bo morala vsaka volilna skupina tudi po sebi kandidirati v vsej državi, ne pa morda samo v eni ali v dveh banovinah. Znatno pa so te kandidature olajšane s tem, da se lahko po dva in dva sreza združita in da torej ne bo več potrebno postaviti za vsak srez posebnega kandidata in namestnika.

Še večje olajšanje dosedanjih pogojev vsebujejo nove določbe o predložitvi državne kandidatne liste. Dočim je moralo dosedaj listo podpisati iz vsakega sreza v državi, ki jih je okrog 330, najmanj 60 volilcev, bo v bodoče zaostovalo samo po 30 podpisov iz polovice, torej iz približno 165 srezov v državi. Kakor za ustanovitev politične stranke, je omejitve tudi v tem primeru le ta, da mora biti teh 165 srezov razdeljenih na najmanj šest banovin. Novela ne zahteva več, da bi morali biti podpisni iz vseh srezov, v katerih bo kalta skupina kandidiral.

Nadaljnji važni spremembi novega osnutka sta, da bo po sebi imel vsak srez v državi poslanca, pri nas na primer tudi Metlika in Črnomelj vsak svojega, in pa da bo najnižja skupina dobila vnaprej le dve petini mandatov, ne pa eno tretjino, kakor je določal sedanjí volilni zakon. Druge določbe volilnega reda ostanejo tudi po predlagani noveli v bistvu nespremenjene, le da so tudi one v mnogih oziirih prirojenjem stremljenju po čim večjem olajšanju volilnega nastopa za vsako resno politično skupino.

Ponarejevalci bankovcev pred sodniki

Vsi obtoženi ponarejevalci tisočakov in stotakov obsojeni na večmesečno kazen, le trije so bili oproščeni

Ljubljana, 25. novembra.

Mali kazenski senat pod predsedstvom s. o. s. g. Antona Mladiča je davi začel v dvorani 79 razpravljati o veliki ponarejalni aferi, v katere osrednju sta Ivan Selan, posestnik in župan iz Suhadol pri Kamniku, in Andrej Gruden, mlad mlinar iz Spodnjega Brnika, občina Cerklje na Gorenjskem. Oba sta sicer neodvisno začela ponarejati stotakov, odnosno tisočakov, a sta potem stopila v medsebojne stike. Imela sta več pomagačev in razpečevalcev. Pravi iniciatorji pa so bili: dva brata Avgust in Ivan Dolinar, mlinarja z Gore pri Vačah, in njun prijatelj Edvard Videgar, posestnik iz Drije.

Ker sta se med obtoženci nahajala dva mladoletnika, bi se bila morala razprava prvotno vršiti tajno, toda na predlog branilca dr. Vladimira Pegana je bila razprava proglašena za javno. Zato so klopi za občinstvo zasedli mnogi poslušalci, no večini rojaki obtožencev.

Dvanajst obtožencev

Prvi obtoženec je bil Ivan Selan, 30letni posestnik in župan iz Suhadol pri Kamniku, znan kot izredno nadarjen mož, ki se bavi z najrazličnejšimi znanostmi od astronomije do metafizike in je spreten risar in hiter računar. Drugi obtoženec je bil Andrej Gruden, 27letni oženjeni mlinar iz Spodnjega Brnika, oče dveh nedoletnih otrok in mož tretje obtoženke, 20letne Olge. Nadaljnji obtoženec je bil France Šporer, 38letni, oženjeni mlinar, oče 9 otrok, doma v Stobu pri Domžalah. Naslednji trije obtoženci, Avgust Dolinar, 25letni samski mlinar z Gore pri Vačah, njegov brat Ivan, 32letni samski mlinar, in Edvard Videgar, 32letni oženjeni kmet iz Drije pri Moravčah, so bili oni, ki so nagovarjali, da je začel Ivan Selan po daljših pogajanjih ponarejati stotake in tisočake kot »srečke« za litijsko gasilno društvo. Ostalih pet obtožencev, tako Jakob Urbanija, 25letni posestnik s Slivne pri Vačah, Matevž Dragar, 30letni strojevodja iz Zagorja ob Savi, Jakob Sotensček, 60letni posestnik iz Kotrečev na Litiji, Fran Z. 20letni posestnikov sin iz Tlačnice in Angela Dolinarjeva, 30letna posestnikova hči z Gore pri Vačah, je zapletenih v to afero toliko, da so razpečevali, odnosno izkušali razpečevati falzifikate.

Obtožnica

Po ugotovitvi osebnih podatkov o posameznih obtožencih, je državni tožilec dr. Hinko Lučevnik začel čitati obširno obtožnico, iz katere navajamo le glavne točke.

Obtožnica očita, da je Ivan Selan od maja do julija letos v Suhadolah pri Komendi na verografu izdeloval 1000 dinarske in 100 dinarske bankovce Andrej Gruden je v istem času v Spodnjem Brniku na verografu izdeloval 1000dinarske bankovce in obenem tudi opremil ponarejen 1000dinarski bankovec, ki ga je prejel od France Šporerja, s številkami in serijo. Prav tako da je v Spodnjem Brniku izročil v svrhu razpečevanja Francu Šporerju 4 ponarejene 1000dinarske bankovce, ki jih je sam ponarenil, in Olgi Grudnovi 1 ponarejen 1000dinarski bankovec, ki ga je prejel od France Šporerja. Dalje je pomagala storiti Ivanu Selanu gori navedeno kaznivo dejanje s tem, da mu je izročil nekaj kemikalij in barv, potrebnih za razmnoževanje falzifikatov. Olga Grudnova je 25. julija letos v Ljubljani v Selakovi trgovini hotela plačati par čevljev s ponarejenim 1000dinarskim bankovcem. France Šporer je Andreja Grudna zavedel, da je leta storil navedeno kaznivo dejanje. Razen tega je po pomagal kupiti verograf in druge potrebščine za falzificiranje bankovcev ter ga je seznanil z Ivanom Scianom, pri katerem se je podrobneje poučil, kako se ponarejajo bankovci. Avgust Dolinar je skupno z Ivanom Dolinarjem in Edvardom Videgarjem zavedel Ivana Selana k ponarejanju bankovcev. Nadalje Jakob Urbanija je ob koncu julija razpečal 5 ponarejenih 1000dinarskih bankovcev (1 v gostilni pri »Urski«, 1 v Borškovski gostilni in 1 v gostilni pri »Fortuni« v Litiji, 1 v Kristanovi trgovini na Vačah in 1 nekemu neznaneemu Dalmatincu na cesti v Litiji). V istem času je poizkušal razpečati 3 ponarejene 1000dinarske bankovce v Litiji. Matevž Dragar je 31. julija izplačal v Kotrečevu Jakobu Sotensku neki dolg z dvema ponarejenima 1000dinarskima bankovcema. Jakob Sotensček je 13. avgusta poizkusil razpečati dva ponarejena 1000dinarska bankovca, ki ju je sprejel od Matevža Dragarja. France Z. je 13. avgusta na Klanecu plačal Albinu Volčičevu dolg s ponarejenim 1000dinarskim bankovcem. Razen tega je ukradel mizarско orodje ob koncu marca, vredno 80 Din. Angela Dolinarjeva je julija v Ljubljani poizkušala razpečati ponarejen tisočdinarski bankovec v prodajni Osrednjih mlekar in še v neki drugi trgovini Avgust Dolinar je julija letos na Gori pri Vačah opremil od Ivana Selana ponarejene 1000dinarske in stodinarske bankovce s številkami in serijami, dne 21. julija letos je v Ljubljani razpečal pet ponarejenih stodinarskih bankovcev, in sicer tri pri Rudolfu Deržaju, enega pri Zalti Josipu in enega pri Pavlu Magdličevu, a 25. julija v gostilni pri »Kaplanu« en ponarejen stodinarski bankovec. Tega dne je v Ljubljani poizkusil razpečati še 24 ponarejenih 1000dinarskih bankovcev. Ivan Dolinar je skupno z Avgustom Dolinarjem in Edvardom Videgarjem zavedel Ivana Selana k ponarejanju bankovcev in je meseca julija na Gori pri Vačah opremil od Ivana Selana ponarejene 1000dinarske in 100dinarske bankovce s številkami in serijami. Dne 25. julija je razpečal dva ponarejena stodinarska bankovca; enega na pošti v Zagorju nekemu moškemu in enega v trgovini Alojzija Mosla na Razpotju. Razen tega je Jakob Urbanija v svrhu razpečevanja izročil osem ponarejenih stodinarskih bankovcev. Edvard Videgar je bil obtožen enakih kaznivih dejanj kakor Avgust in Ivan Dolinar. Poleg tega je Ivanu Selanu pomagal pri razmnoževanju ponarejenih bankovcev na verografu in je julija v moravski okolici razpečal neugotovljeno količino ponarejenih 1000dinarskih bankovcev.

V razlogih nato obtožnica podrobno navaja, kako so posamezni obtoženci manipu-

lirali. Po prečitaniu obtožnice je sledilo zasliševanje obtožencev

Zagovor Ivana Selana

»Ivan Selan, kako se zagovarjate?« je uvelod senatni predsednik zasliševanje, »kak vas je dovedlo do tega, da ste začeli ponarejati bankovce? Ali ste krivi ali ne?«

Ivan Selan se je dvigel in dolgo časa molčal, kakor da bi zelo tehtal vsako besedo. Zato je predsednik ponovil vprašanje in Selan je naposled izpregovoril:

»Rej je. Bil sem pa preveč lahkoveren in zaupljiv. Nasled sem kot žrtve bratoma Dolinarjema in Videgarju.«

Predsednik mu je nato kratko predočil, kako se je zagovarjal v preiskavi.

»Kako ste jim mogli verjeti, saj ste vendar pameten in inteligenten človek?« je menil predsednik.

Po daljšem oklevanju je začel Selan pripovedovati svoj roman.

K njemu sta prišla Ivan Dolinar in Edvard Videgar. Prvi mu je povedal, da je lastnik električne centrale, veleposesnik in tajnik gasilnega društva v Litiji. Pozneje je sam videl, da imajo Dolinarjevi hišo kakor kako graščino, elektriko, gospodarstvena poslopja in posebno skladišče za poljsko orodje. Oba sta mu povedala, da so za gasilsko veselico naročili v Jugoslovanski tiskarni srečke v obliki bogonarjev (stotakov).

Ivan Selan

kov) in jurijev. Zadevno dovoljenje je imal tiskarna od bilance. Ker pa so srečke zelo drage, bi bila rada pri njem, ki je znan kot dober risar, naročila več kosov srečk v obliki bogonarjev, jurijev in kovačev.

Obtoženec je dalje navajal, da sta ga oba opozorila na srečke, ki jih je bil pred leti napravil za gasilsko veselico in tombolo v Cerkljah. Takrat je rabil seveda obliko stotaka, toda narisal je namesto kmeta gasilca, namesto ženske Slovenko v narodni noši in je sploh te srečke opremil z raznimi napisli. Ivan Dolinar mu je dejal, da so na seki napisli naročiti prim jem. Še nekaj srečk, ki morajo biti točno izdelane po novčanih, in sicer 350 bogonarjev, 350 jurijev in 150 kovačev.

»Dolgo smo gihali,« je dejal Selan, »in se naposled pogodili za ceno. Sporazumeli smo se, da bodo bogonarji po 6 Din, juriji po 8 in kovači po 4 Din. Sprva sta mi rekla, naj napravim srečke sicer fino, toda brez vodnega tiska, brez rozete in brez številk. Pozneje pa sta me pregovorila, da sem kakor pri cerkljanskih srečkah napravil tudi vodni tisk in rozeto, le številk in serij ne. Na to sem pristal in začel sem srečke izdelovati. Ker sem videl, da gre za dobro in pošteno reč, sem se lotil posla. Imel sem pomisleke, da bi imel zaradi tiskarne kake sinstosti. Pa sta me oba zagovarjala, da je vse v redu. Hotel sem po naročilu napraviti vse v najlepšem redu, da bi ljudje ne očitili, da sem kak mazač. Hotel sem ljudem pokazati, kaj znan in nisem hotel zaostajati za Jugoslovansko tiskarno. Tudi nisem hotel, da bi mi odborniki očitili, da sem naredil slabe srečke.«

Ogledovanje srečk

Med nadaljnjim Selanovim zagovorom je predsednik senata dal na vpogled zaplenjene falzifikate. Branilci so si jih pazljivo ogledali. Na prvi pogled se je pri tisočakah lahko spoznalo, da so ponarejeni ker ni bila rozeta vtisnjena, marveč lepo naslikana. Obtoženec je nato nadaljeval: »Začel sem nekoliko sumiti, ker nisem bil povabljen na veselico. Dolinar mi je bil obljubil, da bo prišel po mene in me s motorjem opeljal v Litijo. Ko sem v listih čital o izsledenih falzifikatih, sem se sprva zelo prestrašil. Kar sapa mi je zaprlo. Pozneje pa sem se potolažil, ker sem videl, da so falzifikati delani na slabem in grobem papirju.«

Selan je nato pripovedoval, kako se je seznanil po mlinarju Francetu Šporerju z Andrejem Grudnom. Šporerju in tudi Grudnu je svetoval, naj nehata tako početje. Reč da je zelo nevarna. Posvaril da je Grudna zelo ostro.

Predsednik: »Koliko ste zaslužili pri teh bankovcih?«

Obtoženec: Račun je bil 8079 Din. Nisem nič skrival. V čimnati sem imel tudi obširno pisarno. Pred nasprotniki sem le toliko skrival, da ne bi zvedeli, da sem konkurent Jugoslovanski tiskarni. Bi me tudi naznanili. Zaupal sem vsem. Za dovoljenje oblasti sta mi povedala, da ga že imata od finance. Rekla sta mi, da bodo srečke preluknjali tako finančni stražniki kakor društvo samo.«

Državni tožilec: »Nobeno oblastvo ne da dovoljenja za take reči. To bi morali kot župan in pameten človek vedeti!«

Zaslišanje Ivana Selana je trajalo nad eno uro.

Zasliševanje ostalih obtožencev

»Priznam, gospod predsednik!« je dejal Andrej Gruden. »Nagovarjal me je k temu France Šporer, čes, da znam dobro. Šta? Nakučil je pri nekem kmetu ajde na kredit, iz takoj prodal proti gotovini. In izkupičkom kupil verograf, odnosno komalkie Selan mi je odločno odsvetoval ponarejanje. Premislil sem vso reč, lo su stil in narejene bankovce razpečal. Pozneje sem poizkusil ponarediti jurije in mi je

STAREJŠIM OSEBAM

revmatične bolezni zagrenjujejo stare dni. Vam, ki trpite na revmatizmu, protinu, trganju, ishlasi, zoboboli in glavobolu, se priporoča masaža

za masažo. **ALGA**

Masaža z ALGO vas krepi, osvežuje. ALGA je starejšim osebam pravi blagoslov.

Steklenica Din 14.—, Oglaš. reg. pod S. Br. 25.892/32.

France Šporer prinesel enega, ki pa je bil falzifikat. Dal sem ga ženi, da je šla z njim v Ljubljano. Drugače nisem bil pri taki udeleženi.

Zivahna debata se je razvila, kdo je napravil rečo in rumeno črto na Grudnovem falzifikatu za 1000 Din. Ivan Selan je vztrajno trdil, da ni napravil teh črt, kakor jih tudi drugi njegovi bankovci nimajo. Oba Dolinarja in Videgar so tajili. Naposled so ti priznali, da je te črte napravil Videgar.

Tretja obtoženka, Olga Grudnova, je kratko navedla: »Vse priznam. Tisočaki mi je dal moj mož. Izkušala sem ga menjati v Seljakovi trgovini v Prešernovi ulici. Vedela sem, da je mož napravil do 25 ponarejenih stotakov. Bili mi je zelo slabih razmerah in stiski. Mlin je že dalj časa stal. Otroci niso imeli ničesar jesti.«

France Šporer je prav tako prostodušno priznal, kako je bil udeležen pri Grudnovi falzifikatorski akciji.

Brata Avgust in Ivan Dolinar tudi nista tajila, nego sta odkrito priznala svojo udeležbo pri ponarejanju. Sama sta tiskala na falzifikate številke, serije in črke. Znova so začeli razpravljati, kdo je načrtal gotove reče in rumene črte. Ivan Selan je to na prav strokovnjaki način pojasnjeval sodišču ter je fungral kot obtoženec in izvedenec v eni osebi.

Vzkljnil je Zivahno: »Predlagam, da bi to pregledal kak strokovnjak in podal svoje mnenje.«

Državni tožilec: »Saj imamo vas za strokovnjake!«

Obtoženec France Videgar je priznal, da je sodeloval in nosil Dolinarjeva pisma k Selanu. Prišel je na idejo ponarejanja zaradi pomanjkanja in stiske.

Vsi trije pa so v bistvu potrdili Selanov zagovor. Na Dolinarjevem domu so priskrili serije, številke in črke. Delali so ponoči.

Jakob Urbanija je izjavil: »Bil sem v stiski, ker je bila žena v otroški postelji. Otroci so hoteli kruha, a nikjer nisem mogel dobiti moke na kredito. Razpečal sem zato 5 bankovcev, ki sem jih dobil od Dolinarja. Zaslužil sem 150 Din. Imel sem od vsakega 30 odst. provizije.«

Matevž Dragar je plačal staremu Sotensku 200 Din dolga z dvema ponarejenima stotakoma. Ni vedel, kje je dobil falzifikate.

Jakob Sotensček je dobil od Dragarja oba falzifikata. V Litiji je hotel pri odvetniku dr. Ludviku plačati stroške. Uradnik Anželj pa ga je opozoril, da sta stotaka ponarejena. Sotensček je nekoliko omejen. Pozneje je zamenjal stotaka v Litiji.

Zadnja obtoženka, Angela Dolinarjeva, je priznala, da je dobila od brata ponarejen tisočak in ga izkušala spraviti v promet.

Zasliševanje obtožencev je bilo ob 12.30 končano.

Izpovedbe prič

Predsednik je nato začel čitati razne zapiskne o izpovedbah prizadetih prič in oskodbencev. Selanova dekla Manica Dobnikarjeva je pripovedovala, da je Selan delal bankovce javno, ne skrivaj, brez številk in serij. Hodili so drugi ljudje, sosedne in njegovi znanci, gledali, kako dela stotake in tisočake. Neko soboto popoldne v ulici je prišel neki možki in vprašal Selana, ali so že narejeni, in je pristavil, da se že muči, ker jih nujno potrebujejo za veselico! Selan je nato delal vse noč do 5 jutraj. Nato je neznane vse narejene bankovce odnesel. Povedala je, da je bilo napravljenih 950 kovanov.

Druge priče so izpovedale, kako so hodili k Ivanu Selanu v Suhadole razni tunci, celo z Dolenskega so prišli, in lepo so plačali Selana, da bi jim napravil bankovce. Selan pa je vse odklonil in odsvetoval. Neka ženska z Dolenskega mu je celo prinesla grozdca vina in pečeno kokoš. Neke priče so pripovedovale, kako so nasledle falzifikatorjem, čes: »Saj na kmetih nismo vajeni nujev in nas lahko vsakdo ocenjuje.«

Sedba

Ob 14. prekinjena razprava se je nadaljevala ob 15.30. Po pregledu raznih dokumentov so sledili govori državnega tožila in osmih branilcev, nakar se je senat umaknil na posvetovanje. Ob 20.30 je predsednik g. Anton Mladič med splošno tišino razglasil sedbo:

Ivan Selan na 14 mesecev robije in 600 Din denarne kazni, Andrej Gruden na 1 leto strogega zapore in 250 Din, njegova žena Olga na 4 mesece strogega zapore in 60 Din, pogojno za 3 leta; France Šporer na 10 mesecev strogega zapore in 60 Din, Avgust Dolinar na 2 leti robije in 480 Din, Ivan Dolinar na 2 leti in 3 mesece robije in 420 Din, France Videgar na 18 mesecev robije in 120 Din, Jakob Urbanija na 5 mesecev strogega zapore in 120 Din, Angela Dolinarjeva na 4 mesece strogega zapore in 60 Din, pogojno za 3 leta.

Oproščeni so bili: France Zupančič, Matevž Dragar in stari Sotensček. France Zupančič pa je bil zaradi neke druge tatvine obsojen na 8 dni, pogojno na 1 leto.

Državni tožilec je priglasil priziv zaradi premize kazni, branilci pa so si pridržali pravico izjave v treh dneh. Razprava je končala ob 21.

Smrtna kosa

Snoči ob 18. je umrl po dolgi bolezni v 92. letu starosti g. Anton Prijatelj, sodni oficial v pokoj. Pogreb bo v nedeljo.

Vremenska nanoved

Zagreška vremenska napoved za danes: Vedro, ponekod spremenljivo, drugod oblačno, toplo. — Situacija: »Vetrnejšega dne!« Depresija prekriva še vedno večji del kontinenta, zlasti pa Severno in Centralno Evropo.

Dunajska vremenska napoved za »sobotu«: Spremenljivo vreme bo trajalo dalje, v južni Albnah nekoliko boljše vreme, v splošnem topleje.

Zastopniki Zveze mest v Beogradu

Deputacija je intervenirala v važnih vorašanih komunalnih financ in v drugih perečih problemih

Beograd, 25. novembra. v. Tukaj se muči deputacija Zveze jugoslovenskih mest s predsednikom dr. Krnekom, zagrebškim županom ter podpredsednikom. Ljubljanski župan dr. Pucem in beograjski podžupan dr. Dobroslav Bogdanović na čelu. Deputacija je bila danes dopoldne sprejeta pri finančnem ministru dr. Miloradu Djordjeviću, popoldne pa pri ministrskem predsedniku dr. Šerškicu in ministru dr. Kramerju.

Člani deputacije so obrazložili predstavnikom vlade stališče zveze v perečih vprašanjih komunalnih financ ter zlasti glede nedavno izdanih navodil finančnega ministarstva za sestavo občinskih proračunov. Deputacija je poudarila, da smatra navodila o uvedbi enotnega sistema za potrebna, da pa sedaj izdana navodila niso praprna, ker bi občinam onemogočila normalno sestavo proračunov. Zaradi tega naj ostane zaenkrat pri dosedanjem sistemu proračunov, navodila za bodoče pa naj se izdajo v sporazumu med finančnim ministrom in zastopniki občin.

Ljubljanski in zagrebški župan sta še

posebej poudarila vprašanje mestnih trošarin in pobiranja gostajne. Ako bi morale občine 1. januarja 1933 reducirati trošarine na alkohol, a v toku leta ukinitii še gostajino, bi prišle v zelo velike težave in bi bile prisiljene zvišati druge davščine do neznosne višine. Deputacija je tako pri finančnem ministru, kakor pri predsedniku vlade in ministru dr. Kramerju dobila zagotovila, ki so jo v polni meri zadovoljila.

Pri predsedniku vlade in pri ministru dr. Kramerju je deputacija razpravljala tudi o načrtu zakona o mestnih občinah ter je opozorila na nekatere probleme, ki bi se morali rešiti v duhu modernega občinskega gospodarstva. Od obeh gospodov je deputacija dobila zagotovila, da se bo pri sestavi zakona o mestnih občinah in pri določitvi njihovega delokroga, kakor tudi v pogledu administracije in njihovih enotnih dolžnostih in pravic posvetila tem vprašanjem vsa pozornost in da bodo zastopniki zveze pri redakciji zakona pozvani k sodelovanju.

Preokret v razorožitvenih pogajanjih

Prizadevanje za sklicanje konference petih velesil o omogočenju povratka Nemčije na razorožitvena pogajanja

Zeneva, 25. nov. AA. Na sestankih s Simonom, Davisom, Aloisjem in z drugimi je francoski delegat, vojni minister Boncour izjavil, da bi bil pripravljen sodelovati pri skupnem razgovoru z nemškimi delegati, pod pogojem, če bi se razgovor vršil o vseh vprašanjih, omenjenih v francoski spomenici o razorožitvi in varnosti.

Angleški zunanji minister Simon je o tem obvestil nemškega zunanjega ministra Neuratha, nakar je bilo sklenjeno, da se bodo ob koncu prihodnjega tedna nadaljevala te dni prekinjena pogajanja med Francijo, Anglijo, Italijo, Nemčijo in Zedinjenimi državami. Pogajanja ne bodo uradna in se bodo nanašala na razorožitvene probleme kot celoto šlo bo za osnovno razgovor, tako da bi lahko postali uradna konferenca.

Nemški zunanji minister Neurath se vrne jutri v Berlin, kjer bo konferiral z mednarodnimi činitelji o notranji politiki. Raz-

govor o razorožitveni konferenci so dejansko pretrgali do srede prihodnjega tedna. Simon je odpotoval iz Zeneve že danes. Neurath pa se odpelje jutri ter je obljubil, da bo najkasneje v ponedeljek sporočil, kdaj se vrne v Zenevo.

Zeneva, 25. nov. s. Kakor zatrjujejo kot gotovo, se more računati za začetek decembra z neoficijalno konferenco petih držav v Parizu o nemški zahtevi po enakopravnosti. Konferenca se bo vršila v Zenevi. Po vseh iz francoske strani, bo mogel Herriot priti šele po 2. decembru v Zenevo. Računajo, da se bo udeležil pogajanj tudi Macdonald. Ako bodo pogajanja, ki bodo najprej posvečala celotnemu razorožitvenemu vprašanju, dala splošno podlago za razpravo o nemških zahtevah, se bo sklicala oficijelna konferenca petih držav, katere se bodo udeležili Francija, Nemčija, Anglija, Italija in Zedinjene države. Predmet posvetovanj bodo posojili, pod katerimi bi se Nemčija vrnila k razorožitvenim pogajanjem.

Naši kraji in ljudje

Proslava 1. decembra v Brnu

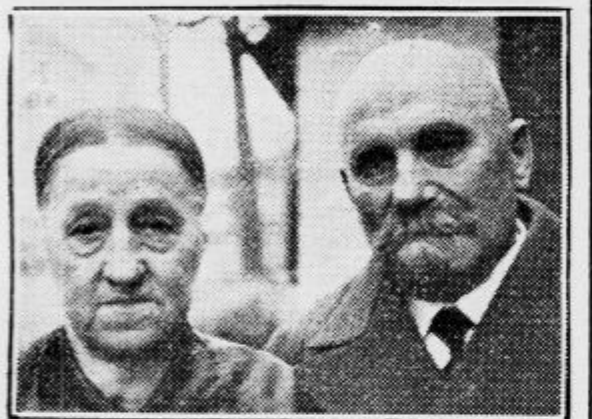
Brno, 24. novembra. Zvesta lepi tradiciji, bodo brnska Jugoslovenom naklonjena društva (15 po številu) z iniciativno in delavno češkoslov-jugoslov. ligo na čelu, tudi letos praznovala jugoslovski državni praznik. V nedeljo, dne 27. t. m. bo v veliki dvorani Bese-dinega doma v Brnu slavnostna akademija. Protektorat za to prireditel sta prevzela deželni vojaški poveljnik, armadni general S. Vojcechovsky in župan deželnega glav-nega mesta Brna K. Tomeš.

Sporod te akademije obsega poleg po-zdravnega govora podpredsednika brnske lige prof. inž. Ilkuke slavnostno predava-nje brnskega župana K. Tomeša in preda-vanje predsednika zagrebške lige Dušana M. Bogunovića. Izmed glasbenih točk ome-njamo ciklus jugoslov. narodnih pesmi, ki jih bo pel član brnskega gledališča Juraj Hancević. Brnski tumburaši bodo nastopili z jugoslovenskim programom. Poleg teh bo sodelovala vojaška godba, v imenu jugoslo-venske omladine pa bo spregovoril pred-sednik brnskega akademskega društva »Ju-goslavija« Irfan Kadić.

V sredo, dne 30. t. m. bo v češkem gle-dališču v Brnu slavnostna predstava Konjo-viceve »Koštanec« v režiji dr. Branka Ga-velle. Pred predstavo bo o Jugoslaviji spre-govoril vseuč. prof. dr. Vladimír Groha.

Dve zlati poroki

Današnja sobota slavi v Trbovljah svo-jo zlati poroko g. Franc Drnovšek, posestnik in rudniški nadpaznik v pokolu, ter njegova soproga ga. Neža roj. Jesi-čnova. Jubilanata izhajata iz posestniških rodbin iz okolice Zagorja ob Savi, odko-der sta se po poroki pred 50 leti preselila v Trbovlje. Kot rudar, paznik in nadpa-znik je g. Franc Drnovšek nad 40 let zve-sto služil TPD v Trbovljah, Ljubljani in na

Ojstrem pri Hrašniku, odkoder sta se po upokojitvi 1912 vrnila za stalno v Trbovlje. V Gačniku, ob vhodu v Urhovcevo loko sta si med sadnim drevjem postavila prijazno hišo in v tem Tuskulu uživata svoj zaslu-ženi pokoj.

V javnosti nista nastopala. Ni bilo ča-sa za to, ko pa je bilo pri številni družini drugih brig in skrbi čez glavo. Živela sta le službi in svoji rodbini ter sta svojih sedmero otrok vzorno vzgojila. Najstarejši sin, Fran, je sreski šolski nadzornik, hčer-ki Marija in Franja sta učiteljici (prva je kot sestra-usmiljenka prednica sirotišnice), sinova dr. Dominik in dr. Janko sta od-vetnika, Leopold in Albin pa absolutna dunajske visoke šole za svetovno trgovino in samostojna trgovca. Kljub skrbi in de-lapolnemu življenju in kljub že precej vi-soki starosti (74 odnosno 73 let) sta pa še oba jubilanata izredno čila in krepka. Svoj pomembni jubilej praznujeta le v ozkem krogu svojih hvaležnih otrok, sinov, vnukov in vnučic. Dasi se v politiko g. Dr-novšek ni nikdar mešal, je vendar bil ved-no odločno napredno nacionalnega prepri-čanja in je v tem duhu skupaj s svojo so-progo vzgojil tudi svoje otroke. Jubilan-toma, ki uživata splošno spoštovanje vseh, ki ju poznajo, tudi mi, posebno še kot na-šina dolgoletna naročnika iskreno če-stitamo!

50letnica zekonske zveze obhajata danes še čila in zdrava tudi g. Negodé Josip, kamnoseški mojster in bivši tržaški deželni poslanec, in njegova soproga ga. Marija. Cerkevni obred bo ob pol 10. v viški cerkvi, proslava pa v ožjem domačem krogu. Slavljenca sta si za časa bivanja pri Ev. Ivanu v Trstu pridobila nadzlog za slovensko stvar. Bila sta od rane mladosti v prvih vrstah narodnih borcev. Kljub vi-soki starosti g. Negodé še vedno vztrajno pomaga raznim kamnosečkim obrtnikom. Nebroj krasnih oltarjev po naši domovini je njegovo delo in tudi Dolinarjev spome-nik kralja Petra so klesale in gladile slav-ljenčeve še vedno gibane in spretno roke. Zlatoporočencema želimo še mnogo zdra-vih let!

Anton Novačan.

Iz delovanja splitske podružnice CMD

Split, 24. novembra. V Splitu so člani Ciril-Metodove podruž-nice priredili 5. t. m. zelo lepo uspel za-bavni večer z burko »Bucek v strahu« ne-davno preminilega Rada Murlika. Naključ-je je hotelo, da se je baš isti večer, ko je igrice ustvarjala poslušalec v Splitu ve-selo razpoloženje, poslavljaj od poslednjih reči tega sveta njen avtor, ki je zapustil slovenski literaturi toliko vedrine in hu-morja. Igralci so prav dobro rešili svojo nalogo, zlasti g. Holc, ki ima odrsko žili-co posebno razvito. Društveni pevski zbor je pod spretnim vodstvom novega pe-vovalca g. Pervanice razširil svoj repertoar in zelo zapel nekoliko narodnih pesmi.

Le po zabavnim večerom je priredila podružnica dne 19. t. m. predavanje gosp. prof. dr. Rubčić o Julijci Krajini. To znanstveno razčlenjeno in toplo občuteno predavanje odličnega govornika je izzvalo iskreno odobravanje pri poslušalcih, ki so docela napolnili dvorano v hotelu Kovačev-ić. Dokaz, kako živo zanimanje doprina-sajo člani takim prosvetnim večerom, ki naj bi jih bilo po možnosti čim več. Pre-davanju je sledila trgatev s šaljivo pošto in pesmijo.

S svojim zabavnim in prosvetnim pro-gramom vrši Ciril-Metodova podružnica med splitskimi Slovenci gotovo pomembno na-logo, zato je tem težje pojmljivo delstvo, da se marekateri rojak, ki živi stalno v Splitu, abstiniira od društvenega življenja te naše narodne organizacije. In vendar ima podružnica poleg svojih narodnih smotrov tudi namen gojiti družabnost med splitskimi Slovenci, včevši lepo število včlanjenih Hrvatov in Srbov, in nudi vsem, »ki so dobre volje«, vso možnost za ude-leževanje na prosvetnem ali zabavnem po-prišču svojega programa.

Jeseniška občina naj bi imela 11.000 prebivalcev

Jesenice, 25. novembra. Zakon o občinah, o katerem razpravlja poseben odbor narodne skupščine, je za mestno občino Jesenice in tudi za sosednje občine izredne važnosti. Jesenice so po svojih krajevnih prilikah in po svojem te-ritoriju zelo čudna krajevna tvorba, ki ima hudo kompliciran upravni aparat ter izlo-šuje navidezno sestavne dele mesta iz svo-je občinske zajednice.

Ako bo naš novi občinski zakon sprejet v obliki, kakor je bil predložen od vlade, bo ravno njegova dolobča, da morajo imeti občine vsaj po 2000 prebivalcev, najglo-blje posegla v naše krajevne razmere. Res prepušča novi zakon sam več možnosti, da obstojajo tudi občine z manj kakor 2000 prebivalci, vendar pa moramo v vsakem primeru stvar urediti tako kakor nareku-jejo krajevne prilike, gospodarski ustroj kraja, zveze in zunanji videz zaokrože-nosti.

Na seji krajevnih organizacij JRKD na Jesenicah se je o tem, za mestno občino Jesenice velevažnem vprašanju že mnogo razpravljalo. V debato so posegli ugledni javni delavci in gospodarstveniki, ki te-meljito poznajo vse krajevne gospodarske prilike, ter so podali konkretne predloge in nasvete, kako bi po novem zakonu obli-kovali občino, da bi tvorila lepo zaokrože-no upravno in teritorialno enoto z inkor-poracijo krajev, ki gravitirajo na mesto, ali pa so že vsaj na videz sestavni deli me-sta.

Se preden je prišel osnutek v javnost, so vplivne osebnosti podale izjave, da bo po novem občinskem zakonu obsegala mestna občina Jesenice tudi vse območje občin Koroška Bela in Dovje-Mojstrana, od obče-ne Gorje pa da se bosta priključili Jese-nicam vas Blejska Dobrava in naselje Pod-mežaklja. Na seji sami pa so bili nekateri gospodje mnenja, da bo taka občina, ki bi segala od vasi Belce do vasi Potokov okrog 16 km daleč, zelo nerodna upravna in kra-jevna tvorba. Poudarjali so naj bi ostala občina Dovje-Mojstrana s približno 1500 prebivalci tudi v bodoče samostojna. To

samostojnost opravičuje prevelika razdalja od Jesenic ter svojevrstno gospodarsko obeležje tega kraja, katerega prebivalci se pečajo s poljedelstvom, lesno trgovino in tujskim prometom. Nekateri govorniki so bili mnenja, da bi se k občini Jesenice pri-ključil del občine Koroška Bela, in sicer v takem obsegu, da bi bila Bratovska skladi-nica s svojo stanovanjsko kolonijo v se-stavu občine Jesenice. Zato govorijo zelo važni razlogi, ki se že morajo enkrat re-šiti že glede na to, da se vedno govori in piše o jeseniški bratovski skladnici, ki pa leži na teritoriju Koroške Bele in na ob-močju pošte Slovenski Javornik. K obče-ni Jesenice bo na vsak način treba priklju-čiti naselje Podmežaklja, ki se zelo naglo razvija in ga loči od Jesenic samo reka Sa-va, spada pa v občino Gorje, kamor je dva in pol ure hoda. Tudi tu je stvar silno zapletena. Prebivalci tega naselja, ki imajo opravke na sreskem načelstvu v Radovljici, morajo nad dve uri daleč na občinski urad v Gorje in od tam z vlakom nazaj preko Jesenic v Radovljico. Pošto imajo ti ljud-je na Jesenicah, občino v Gorjah, župnijo pa zopet na Jesenicah.

Tretji in najbolj primerni nasvet je po-dal g. dr. Francšek Kogoj, ki je predlagal, naj tvoriča Jesenice in Koroška Bela skup-no občino, kateri naj se priključita tudi naselje Podmežaklja in vas Blejska Dobra-va, tako da bo imela Kranjska industrijska družba vse tri svoje tovarne v jeseniški občini, kateri bi plačevala svoje davščine in imela v glavnem le z eno občino oprav-ka. Taka občina, ki bi štela okrog 11.000 prebivalcev, bi imela po zakonu 24 občin-skih odbornikov in vse pogoje za obnovo in splošni napredek našega industrijskega središča. — seveda še ni končnoveljavno rečeno, da se bo to tako izvedlo. O tem se bo gotovo še mnogo razpravljalo. Vsi, ki poznajo in se zanimajo za komunalno življenje našega kraja, naj razmislija o tem, kako urediti občino, da bo to najbolj koristno za njeno prebivalstvo. Glavno be-sedo o tem, bodo seveda imeli občinski od-bori prizadetih občin in državno oblastvo.

Kedukcije v rudniških revirjih se nadaljujejo

Zagorje, 25. novembra. Mnogo se je že po novinah razpravljalo o težavnem življenju prebivalstva rudniških revirjev. Vrsile so se že razne ankete pri rudarskem glavarstvu, nadalje med zastop-niki delavstva, podjetja in oblastev. Pre-mnogo različnih deputacij je že pritislo na kljuke na uradih in pri TPD, — a vse brez uspeha. Po navadi so bile dane same lepe obljube, pri tem pa se vire pri raznih rud-niških nadaljevanjih redukcije. Na ceste me-čajo ljudi, ki so bili uslužbeni po 20 in več let, brez vsake pokojnine ali odpravnine, čeprav so vedno plačevali zahtevane pris-pevke. Prejšnje čase so taki reduciranci pre-jeli vsaj od Bratovske skladišnice glavni del vplačanih prispevkov, sedaj se to ne dogaja več.

Po rudniških revirjih se splošno govori o nameranih redukcijah rudarjev, starih nad 50 let, katere naj bi nadomestile mlade sveže moči. Pri nekaterih rudniških so že sprejeli mlade rudarje, to pa z opombo: »Brez odpuščila! To se pravi, da podjet-je ne bo plačevalo raznih prispevkov za socialno zavarovanje.

Za nedeljo sklicuje banovinski socialni odesk JRKD anketo v Ljubljani, trdno upa-mo, da se bo razpravljalo tudi o stanju v rudniških revirjih. Treba je priti na dan s socialnimi zakoni: o Bratovski skladišnici, o rudarstvu, o zavarovanju za primer brez-poselnosti in o obratnih zaupnikih.

Ker se regulacija Kotredišce blizu koncu, je v četrtke bilo odpovedano delo 46 de-lavcem, le 23 jih ostane do zadnjega t. m. v službi. Vse te delavce je občina zapo-slovala pet mesecev z javnim delom, na-mesto da bi jim dajala, ker so bili brez-po-selni, občinsko podporo. Kam sedaj z njimi? Posebno še, ker je znesek za pod-

Ako je umivanje krožnikov naporno... čistilka Vim pomaga!

Koliko truda Vas je včasih stalo ohraniti kuhinjsko posodo bleščeče čisto in sijajno, a sedaj napravi to z lahkoto VIM. VIM odstrani hitro maščobo in vse ostanke jedil iz krožnikov in skled. VIM vsebuje milo — zato deluje tako hitro in ne pušča nikoli prask. VIM je postal sloveč radi tega, ker čisti hitro in pazljivo.

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

piranje brezposelnih izčrpan. Ako se bo gradilo kopališče, bi jih lahko pri delu zo-pet zaposlili. Treba pa bo velike podpore od strani oblastev, da se bo zamišljeno de-lo moglo izvršiti. Prej se je mislilo, da bo nekaj desetisočev ostalo od proračunske vsote za regulacijo Kotredišce in da bi se ostanek porabil za kopališče. Pa je zadnja poplava napravila do 50 tisoč Din škode pri regulacijskih delih.

Uspešne priprave za I. kongres slovenskih pravnikov

Bratislava, 24. novembra. Generalni sekretariat prvega Kongresa pravnikov slovenskih držav, ki se bo vršil v dneh 10. in 11. septembra 1933 v Brati-slavi, je pravkar zaključil organizacijo znanstvenega dela kongresa. Za obravnavo 15 znanstvenih problemov je bil izvoljen zbor referentov, ki ga tvori 67 članov pra-vnikov, ki uživajo kot znanstveniki medna-rodni sloves. Ta veliki uspeh pripravljal-nih del je zahteval cela štiri leta truda, razposlanih je bilo 14.339 čepisov, gene-ralni tajnik je dvakrat potoval na Poljsko, dvakrat v Bolgarijo in trikrat v Jugoslavi-jo. Referenti bodo predložili pismene se-stavke do konca marca 1933. V aprilu bo do referatov tiskani in razposlani prijavlje-nim kongresistom, da jih prouče in stavi-jo pripombe.

Znanstveni uspeh slovenskega pravniške-ga kongresa je s tem zagotovljen. Mate-rialno pa ga mora zdaj osigurati 70.000 pravnikov iz slovenskih držav s tem, da prijavijo svojo udeležbo. Kongres bo pri-jezen brez vsakih subvencij. V kratkem bo generalni sekretariat razposlal pozivnice vsem pravnikom v slovenskih državah, da

bo mogoče čimprej zbrati število zainteresiranih in da se bo vedelo, za kakšno šte-vilo naj se tiskajo kongresni znanstveni se-stavki, nadalje pozivnice, kongresni spored in druga pomožna kongresna sredstva. Na-to se bo pričela administrativna organizaci-ja kongresa. Izvoljeno bo častno pred-sedništvo in predsedništvo ter voditelji in člani posameznih znanstvenih odborov.

*Vezati pakete
z motorizom Grosuplje
= lahko in hitro delo!*

Film za prijetno zabavo

Ljubljana, 25. novembra. Nov film, ki ga je začel predvajati Elitni kino Matica, je vesela opereta »Želim se poročiti«. Vsebinska je prijazna in ji ne manj-ka posrečenih šal in zapletkov, ki v vse-m razpoloženju vežejo gledalca do kon-ca igre. Obilo smeja in dvorani priča, da opereta dosega svoj namen. V glavnih vlo-gah nastopata simpatična Renata Müllerie-va in Hermann Thimig, a za zabavo skrbita znana komika Szöke Szakall in Fritz Grün-baum.

Vsebinska je v kratkih obrisih naslednja: V nekem podjetju za gramofonske plošče so dva namočena, Robert in Gerda, rada vi-dita. Pa se seznanja Robert s hčerko neke-ga bogatina. Gerda je ljubosumna, a ne vr-že puške v koruzo. Pod pretezo, da išče boro za ženitovanjska posredovanja, obišče Robertovo stanovanje, kjer sta doma samo Robertova brata. Brata jo vzameta za go-spodinjino in ko se vrne Robert domov, je sprva nejevoljen, pozneje pa mu postaja zaveda vedno bolj všeč. Ponoči Gerda uide in drugo jutro so vsi trije bratje silno ra-zočarani. Robert najde naposled Gerdo v bi-roju za ženitovanjska posredovanja, kjer si je — za šalo — iskala ženina in si izbra-la debelega trgovca s svinjama Novaka (Szöke Szakall), kar Roberta zelo razbur-ja. Sledijo res posrečeno komični prizori, ki občinstvo nad vse zabavajo. Naposled se voz razreši, da mlada Novakova ne-vesta uide z Robertom, a Novak dobi nado-mestek, ki mu sicer ni posebno všeč, a se mora z njim zadovoljiti. Vsa igra ima mro-ga pestrega dejanja, kar je njena prednost, da prav nikjer ne zadolgočasi gledalcev.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

KULTURNI PREGLED

Literarna devica

Na mojo roko se naslanja,
po drugih pa bliska z očmi,
s pogledi prešerno naznanja,
da pravega našla še ni.
V koraku me že prehiteva,
z besedo srce mi rahlja,
napake mi moje našteva,
a sama se hvali, kaj zna.
Oblači jo v pavovo perje
načuten svetovni nazor.
Za mene — Koseski primer je
in tudi drugače sem štor.
Na srečo gre ulica h kraju,
v svobodo zelenih poljan,
saj tam ne opazita naju
ne desni, ne levi kaplan.
Tedaj pa pristopim dekletu —
na mehkih in rožnatih tleh,
oj ni je nesreče na svetu
kot krotke device nasmeš...
In preko nje išče v daljine
mi sprejo krvavo oko
za orlom, ki kaže v višine,
kako je še daleč nebo...

Kairo, 17. nov. 1932.

Anton Novačan.

Češki roman o gledališču

Praga, v novembu.

Med češko prozo, ki je izšla v zadnjih te-dnih, vzbujajo največjo pozornost prvi roman Františka Götze »Padajoči hvezdci«. Za tako pozornost ima ta roman vse dobre pogo-je. Ne zgodi pa se pogosto, da bi se kak avtor prvič lotil romana (in sicer kar naravnost romana, brez kakršnekoli pripovedniške priprave) v tako zrelem življenjskem raz-dobu s tako bogato teoretično literarno eru-dicijo, kakor odlikuje pisca »Padajočih hvezdci«. Götze je kot dramaturg Narodne divadla že nekaj časa eden najvplivnejših mo-č, ki stoji na vodilnem mestu češkega gledališkega življenja, pred tem pa je dolga leta vodil kot literarni kritik skupino mlade češke pesniške generacije v njenem knji-ževnem razvoju. V kritiki je ostal še vedno tehen činitelj. Po zapadnih literaturah ima ekoraj tako zanesljiv razgled kakor na če-ški književnosti: ume izborni dogledati, kaj se dogaja v evropskem literarnem ozračju in presoja češko tvorbo praviloma le, pod zornim kotom svetovne književne situacije. Kakšen je potemtakem njegov lastni ro-man? Umljivo je, da je to vprašanje vzbudi-lo živahno zanimanje. Kot kritik je Götze predvsem zasledoval aktualne struje v so-dobni literaturi. Močilo smo torej pričaku-vati, da se bo sam »členil k tej ali oni stru-ji in da bo roman vsebinsko in oblikovno

v skladu z najsodobnejšimi stremljenji v svetovni produkciji.

Vsebinsko ima Götzev roman nekoliko zelo časovnih sestavin. Götze se je z njim uvrstil med današnje češke romanopisce, ki so se dali umetniško inspirirati z vpraša-njem brezposelnosti, katerega smatra Göt-za za naiaktualnejšo srov našega časa. V »Pa-dajočih hvezdcih« se dotika brezposelnosti v gledališkem okolju, onem, ki je pisatelju najbližje. Spisal je gledališki roman, ali to-nejše: roman sodobne gledališčnosti. De-ja-nje je sicer položeno v Prago, vendar bi se lahko odigravalo v katerikoli gledališkem središču, zakaj v romanu se rešujejo vpra-šanja z vidika evropske gledališčnosti. »Pi-sal sem svojo prozo«, pravi Götze na koncu romana, »v času, ko se je obliče svetovnega gledališča spreminjalo tako rekoč od dne do dne, ko so stari gledališki voditelji pa-dali drug za drugim, da njihova mesta za-sedejo mlade moči, ko so proti starim gle-dališčem vstajali mladi gledališki kolektivi in prevzemali vodstvo gledališč.

Ta dvojbi mladosti s starostjo — gledali-škemu svetu je tema Götzevega dela. Tudi tu ima roman aktualne momente: detika se današnje gledališke krize, njene pojavnosti in rešitve. Solah je roman mimo svoje dra-matske skladbe tako nasičen s teoretično vsebino, kakor le redkokateri češki roman zadnjega časa. O vseh materialnih in »otra-njih« problemih sodobnega gledališča se diskutira tu tako podrobno in silno kakor v kakem eseu. Čeprav pisatelj poudarja, da mu je šlo za roman z dejanji, vendar fu-tiš, da je v malo katerem detajlu pisal čisto

dejanje zavoljo samega dejanja, da je vsa-ka akcija v njegovem romanu podprta s teo-retično vsebino, da demonstrira neko idejo, neki problem, neko tezo Tudi osebe v tem romanu niso navadni ljudje, marveč člove-ški dokumenti časa, tipi, ki zastopajo dolo-čene vrste ljudi.

Po tem, kar smo povedali o Götzevih man o gledališkem prevratu, ki se odigra-va v dobi štirinajstih dni, o propadu gleda-liškega ravnatelja Kronskega in o vpadu novih mladih ljudi v gledališko življenje. Roman odlikuje zlasti v začetku močno raz-gibano dejanje. Prav za prav je to nekaka reportaža v romanovi obliki, ki se nič pre-več ne zaustavlja ob psihologiranju in ne bavi s poetičnimi, liričnimi dekoracijami. Če je v njem kaj poezije, tedaj je to poezi-ja dogodkov, poezija situacij, kakor pravi sam avtor. Roman ima bogato galerijo likov, ki dejanje naglo premikajo iz situacije v situacijo. Tam, kjer se dejanje dotika sku-pine mladih igralcev, zajema kolektivno gi-banje in iz romana oseb postaja roman člo-veškega kolektiva.

Po tem, kar smo povedali o Götzevih »Padajočih hvezdcih«, ni dvoma, da zares gre za izredno aktualen roman. Zdi se na, da je Götze v svojem prizadevanju, da bi bil zael čim več konfliktov, ki so minljivi, po-zabil opise živstvenih odnosov, ki so večni in večno aktualni. Tako se je podal v ne-varnost, da bo njegovemu romanu, ki ima v svojih vsebinskih sestavinah mnogo intelek-ta in malo čustev, nekdo v oviro in nanot-je baš njegova današnja aktualnost, da bi bil tudi tedaj še živo delo. Dr. Josef Knap.

Ada Negri v slovenskem prevodu. Revija »Žena in dom« je priobčila v 11./12. števil-ki ciklus prevodov iz pesniškega in pripo-vednega dela ene najljubših pesnic sodobne Italije, Ade Negri. Ta izbor iz njenih spisov je poslovenil pesnik Alojz Gradnik, ki mu je poetesa posvetila v istem listu reproducirano fotografijo z naslovom: »Al Poeta Alojz Gradnik la sorella Ada Negric Preve-denih je devet pesmi iz zbirke »Tempesta«, »Il libro di Mara« in »Canti dell' Isola«, pro-za »Sestane« pa iz zbirke »Le solitarie«. Odlično preložene pesmi kažejo Ade Negri kot veliko poetesko močnega, samonikle-ga izraza, glasnice socialnih in človekoljubnih težej italijanskega naroda, njegovega rev-nega ljudstva in nesrečnih poedincev, zlasti pa kot pesniško glasnico ženske z vsemi vi-sokimi akordi ljubezni in materinstva. — V času, ko so jugoslovensko — italijanski stiki težko zamračeni in ko le redkokdaj prodr-skozi temne oblake kakšen žarek medsebe-nega kulturnega spoznavanja in priznanja, je ta neposredni stik med italijansko pesni-co in slovenskim poetom kakor blagovest družinskih, lepših odnosov.

Bibliografija Frana Govekarja in Ivana Laha. Določeni češki prijatelji Slovencev, urednik »Narodnih Listov« Jan Karel Strakaty, ki je organiziral razstavo literarnega dela Jana Hudca, Jos. Z. Raušarja, Frana Govekarja, Ivana Laha in Boža Lovriča, je pravkar izdal katalog te razstave. Katalog je izšel kot poseben, izpopolnjen ponatis iz prške »Češkoslov. — jhkoslov. revue« in vsebuje o vseh navedenih, za češkoslov-jugoslovensko zblizanje zaslužnih jubilaritih

Domače vesti

* Pomožna akcija za revno rudarsko dečo. Kakor lani so se združili tudi letos na skupnem sestanku 12. t. m. vsa dobrodelna društva Trboveljske doline, da podprejo skupno akcijo za pomoč najbednejšim med bednimi. Pomagati pa bodo v prvi vrsti šolobročni mladini z obleko in obutvijo, da bo lahko tudi v mrzlem zimskem času obiskovala šolo, kar je gotovo velikega pomena za njeno vzgojo. Obdaritev se bo vršila na rojstni dan Nj. Vel. kralja 17. decembra. Ker pa ta društva ne razpolagajo z nikakimi denarnimi sredstvi in so navezani le na dobrodelnost korporacij in usmiljenih res posameznikov, se obračajo društva do javnosti, da jim prispejeto na pomoč. Da je sila res velika, lahko vsak uvidi, kdor gleda dan za dnem mrke in obupane obraze staršev, ki ne vedo, kako naj oblečejo in obuže svoje otroke za šolo, ker jim dohodki v sedanjem času ne zadostujejo niti za prehrano. Niso redki primeri, da hodijo učenci v šolo brez mrazu boji v šolo. Vsak najmanjši dar se hvaležno sprejme.

TEOKAROVIC
Zopet stare nizke cene!
Došlo je:
sveže blago za zimske suknje in velika množina pletilne volne v vseh barvah.
Na drobno in debelo!
Magacin tovarne — Gradišče 4

* Občinski odbor Zveze kulturnih društev se bo vršil jutri ob 9. v predavalnici ZKD v Ljubljani, Kazino II. nadstropje. Prometno ministrstvo je dovolilo polovico vožnje, zato naj vsi delegati kupijo na svoji odhodni postaji cel vozni listek do Ljubljane, ga v Ljubljani ne oddajo, ker se oddajo na podlagi legitimacij, ki se jim bodo izročile na občnem zboru, vrtili brezplačno domov.

Princ iz Arkadije

Filmska opereta
Muzika Robert Stolz

* Štirj konferenca JRKD v krškem srezu bodo v nedeljo, 27. t. m.: ob 8. v Trebelnem, ob 10.30 v Mokronogu pri g. Devu, ob 3. pop. v št. Rupertu v Kmečki posojilnici in ob 6. zvečer v Trzinu pri g. Prijatelj. Na konferencah bodo poročali: narodni poslanec g. Alojzij Drmelj, novinar g. Oton Ambrož in drugi.

* Predavanje o naših izseljencih. Na prošnjo Zveze izseljenskih organizacij kraljevine Jugoslavije v Zagrebu je ministrstvo prosvete odobrilo, da se ob prihodnjem izseljenskem tednu od 27. t. m. do 3. decembra v vseh ljudskih, meščanskih in srednjih šolah in univerzah vrše predavanja o naših izseljencih po navedenih, ki jih je zveza razposlala šolam po bankih upravah.

* Dolenjskim zdravnikom. Drugi, diskusijski sestanek v Novem mestu prireditelj vodstvo javne ženske bolnišnice 4. decembra ob 15. uri v dvorani vodstva. K udeležbi se vabijo vsi zdravniki iz Dolenjske in Bele Kraljine.

* Iz šolske službe. Učiteljica-prilpavnica za ženska ročna dela na dekliški osnovni šoli v Trbovljah g. Lunder-Kobalova je z odličnim uspehom napravila državni strokovni izpit za učiteljico ženskih ročnih del pred izpraševalno komisijo na višji ženski obrtni šoli v Beogradu.

* Imenovanje v sanitetni službi. Z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje je imenovan za uradniškega pripravnika v državni bolnici za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani dr. Leon Fajdiga, doslej zdravnik v Ljubljani.

* Švicarji zgrade v Splitu velik hotel. Neka švicarska skupina je spilski, mestni občini poslala ponudbo, da na najlepšem kraju mesta zgradi velik moderen hotel s petimi nadstropji, in ima v to svrhu pri-

pravljen kapital v znesku 15 milijonov dinarjev. Švicarji pa zahtevajo od mesta, da jim dovolj gradbo hotela na določenem kraju ter da jim brezplačno odstopi potrebno stavbišče. Zadeva pride v razpravo na prihodnji seji občinskega sveta.

* Dedščina za zgradbo gledališča. Ključavničar v Topoli Matija Pavlovič in njegova žena Milena sta v svoji oporoki zapustila vse svoje premoženje tamkajšnjemu pevskemu društvu »Kralj Petar Osvoboditelj« z določilo, da se na stroške za pušćine zgradi gledališče v Topoli.

* Vrtnarska šola v Zagrebu. Kakor javljajo hrvatski listi, se v Zagrebu snuje višja vrtnarska šola.

* Razpisani sta službeni mesti za dva dreserja psov pri centralni postaji za dogojbo psov v Nišu Rok za vlaganje pršen je do 31. decembra.

* Smrt črnogorskega vojvode. V Ucinju je v visoki starosti 90 let preminil brigadir Mihajlo Gjurasković, potomec vojvodske rodbine Gjuraskovićev, ki so nekdanj v Črni gori imeli odlično besedo. Služil je v kraljevski gardi ter se odlikoval v mnogih vojnah. V dobi svetovne vojne je bil črnogorski minister.

* Smrt pod tramvajem. Na Savski cesti v Zagrebu se je pripetila nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Nekega moškega je tramvaj sunil s tira s tako silo, da je nesrečniku pri padcu počila lobanja. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu izdihnil. Policija je dognala, da je ponesrečenec Mijo Vidaković, posestnik iz Vrabca v zagrebški okolici.

* Otroci se zgoreli. Pri Ozižu se je pripetila te dni grozna nesreča. Ker je zeblo otroke na paši, so si zakurili in se grel pri ognju. Pri tem je plamen zajel obleko štiri letne Mire Lukinčeve, ki je mahoma bila vsa v plamenu. Ostali otroci so zbežali, Marica pa je brez pomoči umrla v strašnih bolečinah.

* Tragedija 14 letnega dečka. Štirinajstletni Spiro Vujnić v Drvarju v Bosni je šel prostovoljno v smrt zaradi žalosti, ker mu je umrla njegova draga Ilonka Ajlanovičeva, trinajstletna deklica. Pred tremi dnevi se je praznično oblekel in neopažen odšel od doma. Ko so ga opoldne iskali, so Spiro našli obesnega. Bil je že mrtev. V njegovem žepu so našli listek, na katerem je bilo napisano: Brez Ilonke za mene ni življenja. Moram umreti. Pokopajte me ob grobu moje matere.

* Hotel se je preskrbeti s tobakom. V Požarevcu se bo te dni vršila sodna obravnava proti trgovcu Ognjanu Selicu, ki je kot zastopnik velike prodaje tobaka v Velikem Gradishtu poveril 49 zabojev predelane tobaka v vrednosti 325.364 dinarjev.

Princ iz Arkadije

Film, čegar zunanji posnetki so bili izdani v Dubrovniku in v naši solnični Dalmaciji

* Oče je dal sinu odsekati glavo. Pred okrožnim sodiščem v Petrinju se bo prihodnji ponedeljek vršila kazenska obravnava proti seljakoma Rokсандić in Devetak iz okolice Dvora. Devetak je po naročilu Rokсандića ubil njegovega sina na grozilen način: s sekro mu je odsekal glavo. Za zverinskega očeta in njegovega pomagača zahteva državni tožilec smrtno kazen.

* Stiskalnica je zgorela. Iz Poljčan nam pišejo: Te dni je ponoči nastal požar v Jasterniku pri Štatenbergu. Zgorela je do tal majhna zgradba s stiskalnico posestnika in župana Jožefa Dreva iz Kočine. Razen lepe stiskalnice je zgorelo tudi vse drugo, kar je bilo v zgradbi: vinogradniško orodje, škroplilnica, kadi in drugo ter znaša po sodbi oškodovana škoda 20.000 Din. Zgradba je bila lesena in krita z opeko. Plamen jo je objel tako naglo, da ni bilo mogoče v temni noči ničesar rešiti. Oškodovanec Dreva je mnenja, da mu je zgradbo zažgal kdo iz maščevalnosti. Govori pa se tudi, da so hoteli vanjo ponoči neznanji fantje kostanj peč in da je ogenj nastal iz neoprevidnosti. Zgradba je bila zavarovana za 10.000 Din.

* Bacili, ki so čisto tudi neznani, so zlasti nevarni otrokom, ker ti še ne znajo izpirati nosu, ust in grla. Ta nevarnost je največja na jesen in pomlad, ko se ti bacili najbolj množijo. Zato je neobhodno potrebno, dati v tem času malim otrokom pastile Panflavin-Bayer, ki jih gotovo varujejo raznih bolezni, kar uničujejo bolezenske povzročitelje, ki prihajajo v telo skozi usta in grlo.

Dostikrat smo se jezili, ko smo tu in tam hodili, ko pa k Slamiču smo zašli, pa smo zadovoljnost našli.

13559

MIKLAVŽ je naročil pri nas veliko množino smučarskih čevljev

ter pripomni: »Ni dovolj, da imajo ti čevlji čvrste podplate in mehko, neprimerno kromovo juhtovino, temveč morajo imeti tudi pravilno obliko in se morajo kakor vliči noge oprijemati, tako da more smučar z lahkoto voditi svoje smučice.

Mi že izdelujemo naročila! Priporočite se Miklavžu! — Oglejte si naše izdelke pri tvrdki Gorec v Ljubljani, palača Kreditne banke.

BRATA NAGLIČ, industrija čevljev, ŽIRI.

* Nad Splitom se je utrgal oblak. Ob hudi nevihti se je v četrtek nad Splitom utrgal oblak. Vsi se je dež, pomešan s točo. Mestne ulice so bile vse preplavljene.

* Na večerajšnji preklji, ki ga je objavil g. Hinko Smrekar, nam je poslal g. Ivan Albreht tole pojasnilo: Tudi on želi in prosi, da vsi, ki so po njegovem prigovarjanju kupili kako Smrekarjevo sliko, pošljejo avtorju natančne podatke glede tega. Z ostalimi slikarji ostaja v doseganjih odnosih, z g. Smrekarjem pa se bo domenil, ko bo lahko primerjati podatke kupcev in njegove.

Moderne zimske plašče

v veliki izbiri in po najnižjih cenah dobite

pri **Elite**

damska in moška konfekcija

Ljubljana. Prešernova ulica 7

* G. Ivanu Albrehtu, književniku v Ljubljani. Prosim, vrnite mi moje slike in risbe ter pošljite mi točen obračun, kar je za moj odposlanec v četrtek 24. t. m. zahteval z mojim pismom in jaz sam že s svojim pismom z dne 22. t. m., ki ste ga, upam, prejeli. — H. Smrekar, um. slikar.

DR. ČERNETOV POSLOVNI KOLEDAR IN ADRESAR ZA 1933 DIN 30.

* Franz-Jozefova grenčica nudi pri hemeroidih prijetno olajšavo.

* Nova pasta za zobe je »Dianac«. Čisti odlično, varuje emalje, je izvrstnega okusa, desinficira usta in zobe. Cena normalne tube 5 Din, dvojne 8 Din.

* Obleke in klobuke kemično čist, barva, plisira in lika tovarna Jos. Relch.

Iz Ljubljane

* Največ godbenikov, kar jih je doslej nastopilo pri nas, bo združili novinarski koncert dne 1. decembra. Pri izvajanju v večerajšnji številki navedenega instrumentalnega programa bo namreč sodelovalo okrog 80 godbenikov iz orkestrrov drž. konservatorija in Orkestralnega društva Glasbene Matice. — Drugi del sporeda bo obsegal naslednje točke: J. Pavlič, »Pesem o kapitanu« in F. Juvanec, »Slovenska zemlja«, poje vokalni kvartet »Ljubljana« (Grobeljšek, Gril, Deržaj in Lasbaker ml.) Dalje: E. Adamčič, »Devotka s tremi sinovi« in S. Osterc »Obed pri medvedu«, poje operni basist Marijan Rus, pri klavirju dirigent Anton Neffat. — Naposled: A. Nedved, »Nazaj v planinski raj« in E. Adamčič, »Vragova nevesta«, poje zbor najstarejšega slovenskega društva »Ljara« iz Kamnika, pevovodja Ciril Vremšak. — Družabni večer s plesom po koncertu je poleg vsega drugega dobil novo atrakcijo: podjetni lastnik znane drogerije v Prešernovi ulici Beno Gregorič bo vsakemu prisotnemu

Zvočni kino Ideal

Danes zadnjikrat ob 4, 7 in 9. zv. film iz cirkuškega življenja

ARTISTI

NANCY CARROLL

NA NOVI ZVOČNI APARATURI

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj jutraj dosežete normalno lahkotno izčiščenje, če vzamete prejšnji večer 2-3 dražeje ARTINA. Dobito se v vseh lekarnah. Vsebinska skatlice po Din 8.—

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

brezplačno izročili kolešček jo-jo igre. Kdor bo najdalje treniral, dobi diplomu prvega Vstopnice za koncert bodo v Matični knjižnici na razpolago že danes.

* Proslava 1. decembra. Kr. uprava dravske banovine razglasa: 1. december praznujemo kot državni praznik uedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo pod žezlom dinastije Karagorjevičev. V ta namen bo na ta dan ob 10. uri v tukašnji stolnici sv. Nikolaja zahvalno cerkevno opravilo, kjer se bo zapela zahvalna pesem z ustreznimi molitvami. V pravoslavni kapeli bo služba božja isti dan ob 9. uri. Na evangelijski cerkvi pa ob 10. uri. Na vseh državnih uradih kakor tudi na zgradbah uprav javnopravnega značaja morajo biti razobešene državne zastave, v mestih in trgih pa morajo vsi lastniki zgradb izobešati državne zastave. Isti dan bo sprejemal gospod ban ob 11. dalje v banki palači (Bleiwelsova cesta 10) poklonitve in čestitke.

* Ogromno zanimanje za film »Zapadna fronta 1918«. Večerašnja predstava tega filma je pokazala, da je zanimanje za ta velenapeti vojni film ogromno. Občinstvo je z veliko napaštopo sledilo prizorom na bojiščih, v zaledju in se spominjalo nazaj v dobo, ko je marsikateri izmed gledalcev vse to občutil na lastni koži. Film je pokazal vojno furijo v vsej grozoti. ZKD bo ponavljala film še danes ob 14. in jutri ob 11. v Elitnem kinu Matiči.

* Praznovanje praznikov. Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča člane in tudi kupujoče občinstvo, da morajo biti po naredbi o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovnic in obrtnega reda vse trgovinske obratovnice na dan uedinjenja 1. dec. in na rojstni dan Nj. Vel. kralja 17. dec. ves dan zaprte. Zato pa smejo biti trgovinske obratovnice v nedeljo 18. decembra pred božičem ves dan odprte. Kar se pa tiče nedelje pred Miklavžem, to je 4. decembra, naredba o odpiranju in zapiranju ne dela nikake razlike; zato morajo biti trgovine ta dan ves dan zaprte. — Predsedstvo uprave Združenja trgovcev.

Princ iz Arkadije

Romantična ljubavna epizoda

Liane Haid, Willy Forst

* Krajevna organizacija JRKD za poljski okraj priredi za božič božično otrokom revnih staršev svojega okraja. Ker ji lastna sredstva za to ne zadostajo, se obrača predvsem v okraju na one, ki lahko utrpel kak prispevek v ta namen bodisi v denarju bodisi v blagu. Odborniki in članje socialnega odseka bodo s posebnimi polarni potrkali na vrata onih, ki so pripravljene v ta namen nekaj žrtvovati.

* »Svoboda« in »Zarja« priredita v ponedeljek 28. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice pester in lep II. (XIII) delavski prosvetni večer. Sodelovali bodo godba »Zarja«, oktet »Ljubljanskega Zvonca«, sopranistka Vida Rudolfova, baritonist Drag. Zagar, konservatorist Hedy Bajde, Reinhold Galatija, Adamčič na klavirnet in pozavno solo pa Raubar in Korošec. Ne zamudite! Kupite vstopnice že pri prodaji v naprej. Dobe se v Delavski zbornici, I. vhod I. nadstropje.

* Slavnostni koncert Glasbene Matice za uvod v ljubljeno leto Ljubljanskega So. kola se bo vršil v soboto 21. januarja 1933 v veliki dvorani Uniona.

* Preporočilci Danes 26. t. m. bo ob pol 17. v društvenem lokal, Tomanova ulica 3, predavanje gledališkega igralca g. Lipaha o gledališču. Vljudo vabljeno članje starejšinske SOP. Za člane udeležba obvezna. Bodite točni!

* Bojevnike trnovskega in šentjakobkega okraja vabimo k važnemu sestanku, ki bo v nedeljo 27. t. m. ob 10. dopoldne v Sokličevi gostilni v Trnovem. Pred konjušnico. Vojaki iz svetovne vojne pridite vsi! — Osrednji odbor Zveze bojevnikov.

* Pobiranje milodarov za brezposelne družine se bo vršilo 3. in 4. decembra po povsem zanesljivih osebah. Vs. podarjeni zneski bodo prišli v prave roke ter je vsaka zloraba izključena. Nabiraleci bodo imeli posebne znake in osebne legitimacije! Darovi se bodo sprejemali le proti istočasnemu izročitvi kupona, katerega bo izdala mestna občina Ljubljana in opremila s svojim grbom.

* Plesna vežba perfekcija Jenkove šole v Kazini bo čez pol 21.

Plesna šola S. K. Svobode

se vrši danes ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice 13633

Damske zimske Napa rokavice Din 55.—
Moške zimske Napa rokavice Din 58.—
Izven tega velika izbira rokavice in nogavic. — Priporočila neobvezno ogled.

A. PERKO, pasaža VIKTORIA. 13569

Telefon 83-87
Danes ob 15³⁰, 18. in 20. uri, jutri ob 20. uri krasna opereta

Kongres pleše

Lillian Harvey, Willy Fritsch

Pride! — Ančka zna vsec.

z Any Ondro.

CENA: 30, 8, 6, 5, 4 Din

Velosa

Osvežili se boste

ako rabite pri kopelji Velosa tablete iz smrekovega igličja.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno od Din 3.50 za tableto.

* Pogreb v četrtek umrle Zinke Brozovičeve, hčerke šefa obrtnopospevalnega urada v Ljubljani, g. Ivana Brozoviča, bo danes ob 4. pop. izpred splošne bolnice.

* Sokol Ljubljana-šiška javlja žalostno vest, da se preminil brat Janko Božič. Članstvo v civilu z znaki ga sprejme na žalostni poti v nedeljo ob 16. iz mrtvašnice splošne bolnice.

* Zadruga mizarjev v Ljubljani vabi članstvo, da se udeležijo z rodbinami v sredo zvečer 30. t. m. ob 20. v veliki dvorani Kazine proslave praznika uedinjenja, ki jo priredi Obrtniško društvo. Načelnik Primožič.

* Podporna zadruga državnih policijskih namestencev in upokojencev dravske banovine v Ljubljani priredi 7. januarja 1933 ob 20.30 v veliki dvorani hotela Uniona občinsko letno zabavo pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. Marušića. Del čistega dobička se bo oddal odboru Pomožne akcije za brezposelne v Ljubljani, del pa se bo porabil za podporo vdov in sirot državnih policijskih namestencev in upokojencev. Toliko v blagohotno vednost s prošnjo za naklonjenost cenj občinstva in družtev.

* Loterija Pešnega doma. Ali veste, da morete s srečo Pešnega doma zadeti krasen dobiček? Ali veste, da s tem če kupite srečko, nakažete tudi svoje simpatije do pošarskega stanu in storite važen socialen čin? Pohitite zato z nakupom srečk, ker bo žrebanje nepreklicno 8. decembra.

* Društvo »Tabore«. Dramski odsek — deca bo imel vajo danes ob 15. v čitalnici Akademске kolektiva (Kolodvorska 22). Člani ob 20. v društvenih prostorih.

Princ iz Arkadije

Jutri premiera

v Elitnem kinu Matiči

* Akademski klub geodetov vabi geodete na občni zbor, ki ga priredi 30. t. m. v sobi T 82 ob 15. Člani, zavajajte se svoje dolžnosti.

* Medicinci prirede pod pokroviteljstvom bana g. dr. Marušića in častnega dameškega komiteja XI. elitni ples, ki bo 7. decembra v vseh prostorih »Uniona«. Čisti dobiček je namenjen za dobavo medicinskih strokovnih knjig. Informacije daje vsak dan od 11. do 12. g. Jazbinšek, Sv. Petra cesta 30-4.

* Nezgode. Monter Ivan Bokavsek, za poslen pri tvrdki Becker, je večeraj dopoldne v delavnici popravil plinovod. Iz cevi je uhajal plin, ki ga je omamilo in se je Bokavsek nenadoma onesvestil. Prepeljati so ga morali v bolnico, kjer se je pa kmalu zavedel in je že izven nevarnosti. — Večerašnji prepeljali v bolnico 52 letno delavko Amalijo Kavčevco, ki je bila v šesti skočila s tramvaja, ko je ta še precej hitro vozil. Padla je tako nesrečno, da si je zlomila levoico. — Marijo Kuraltovo, gostničarjevo ženo iz Mengša je v nedeljo v gostilni neznan moški tako močno sunil, da je padla in si zlomila na levi strani več reber. Prepeljali so jo na zdravljenje v Ljubljano.

* Obup v zaporu. Pred nekaj dnevi je policija prišla brezposelno 22 letno delavko Nežo G., ki je brez stalnega bivališča. Večerašnji jutraj je Neža v policijskih zaporih na sodišču pogostila več igel in jo je moral reševati avto prepeljati v bolnico. Nežka mora najprej na rentgenski pregled, da bodo videli, kje tleče igle.

* Racija. Ker je zadnje čase javna varnost v Ljubljani zopet precej ogrožena, kar je pokazal napad na gospo Šibenikovo v Rožni dolini ter tudi poskušnje v Zeleni jami pred nekaj dnevi, je policija napravila v mestu temeljito racijo. V četrtek zvečer in večeraj ves dan so kriminalni uradniki ter policijski stražniki temeljito preiskali vsa sumljiva zatočišča, razne bologe in beznice, stikali so po šupah in kolozih na periferiji, kjer se radi skrivajo in prenočujejo razni potepuhi in silniha sodrža. Rezultat racije je bil, da so na policijo pripeljali mnogo aretirancev, med njimi več takih, ki so bili zasledovani zaradi raznih prestopkov.

Iz Maribora

* Poročilo narodnega poslanca dr. Pivka. V nedeljo 27. t. m. ob pol 9. dopoldne bo poročal v krdvinskih šoli narodni poslanec dr. Ljudevit Pivko.

* Na seji mestnega sveta v četrtek zvečer je bilo izdano gradbeno dovoljenje mestnemu mladinskemu domu za postavitev gospodarskega poslopja v Koroščevi ulici, obenem pa je bilo izdanih 13 uporabnih dovoljenj za nova poslopja in razne adaptacije v gotovih hišah in delavnica. Izdanih je bilo tudi troje uporabnih in graubnih dovoljenj.

* Praktični učiteljski izpit so opravili v jesenskem roku na tukašnjem državnem učiteljskem pred izpraševalno komisijo pod predsedstvom g. direktorja Kadunca naslednji učitelji odnosno učiteljice: Belec-From Zorana, Benkovič Eli. zabeta, Bidovec-Petanič Martina, Česnik Erna, Firm Štefanija, Gaberc Ana, Koželj Mirko, Klemenčič Marija, Knafelec Franja, Kranjc S. Mirjam, Markič Marijeta, Pichler Vera, Pregelj Ivana, Roš Franciška, Volmaier Karel, Zverec Marija, Borko Franc, Burger Mihaela, Cverlin Agneza, Černigoi Danila, Dugar Leopoldina, Ferencak Barbara, Ferlic Anton (z odliko), Flajs-Koršič Marija, Hvala Anton, Ivančič Ana, Knafelec Alojzij, Kolar Franc, Korbar Pavlina, Kos Franciška, Koser Mira, Kukovič Ljudmila, Lampič Stanislav, Loparnik Vladimir (z odliko), Ogorelec Marija in Sreš-Zupan Josipina.

* Gostilniški izlet v Slovenske Gorice preložen. Na splošno željo udeležencev je Zveza gostilniških zadrug v Mariboru nameravati izlet svojih članov v Slovenske Gorice, ki bi se moral vršiti 29. in 30. t. m., preložila na poznejši čas. Izlet se bo predvidoma vršil v pričetku prihodnje pomladi.

natančne bibliografske podatke. G. J. K. Strakaty je vseeno in z ljubjezno zbral obsežni, po težko dostopnih listih in revijah raztreseni bibliografski material. Tako je tudi slovensko literarno bibliografijo obogatil s podrobnim pregledom književnega dela Frana Govekarja in Ivana Laha. Katolog bo dobro rabil vsakomur, kdor bo posebej pisal o navedenih dveh književnikih, posebej pa še onemu, ki bo proučeval kulturne slike med Čehi in Slovenci.

* Štirinajsti zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja. »Nova založba« je pravkar izdala štirinajsti zvezek Cankarjevih Zbranih spisov, ki izhajajo v redakciji dr. Iz. Cankarja. Posebna zanimivost tega zvezka so štiri pesmi iz I. 1888. zbirke, se ohranena vezna beseda avtorja »Eroliker«. Dalje je v tem zvezku ponatisnjen fragment drame »Nobac«: Cankar je v ta komad veliko položal, a ga ni nikdar dovršil. Potem je v štirinajstem zvezku izšlo deset ertit iz let 1907. do 1909. bi niti, hito avtorjevo v samostojno zbirko. Med njimi je tudi ertica »Kaj sem storil, o Gospod?«, ki jo je Cankar spisal ob ustrelitvi Adamiča in Lundra. Zatem so ponatisnjeni tri novele (»Brat Edvard«, »Pravica kazen božja« in »Pravica za pravico«) Najprejnejši donesek tega zvezka pa je ponatis »Hlancev«. Urednik je v Opombah priobčil doslej še neznane podatke iz korespondence, dalje odmeve kritik in protest učitelstva — same opazbljene dokumente izza časa, ko so »Hlancev« razburili slovensko javnost. Založnica se je odločila, da bo vzile težkim razmeram na knjižnem trgu čim prej zaključila izdaje Cankarjevih

Zbranih spisov, ki so brez dvoma standardno delo naše književnosti.

* Tone Cufar, Februarska noč. Založba »Klas« v Ljubljani je pravkar izdala daljšo prozo Toneta Cufarja, ki se je doslej oglasal v nekaterih časnikih in revijah. Pisec je bil mizar na Jesenicah, »šola« se je pri delu kot pastir, pomagač pri zidarjih in tesarjih, kot voznik, mizarski vajenec in pomočnik, pet in pol leta pa kot fabriški delavec. Življenje, delo in knjige, ki jih je lahko prebiral v prostem času, so bile edini njegov vodnik (iz uvoda). Kakor Franci Kozar in še nekateri je Tone Cufar zanimiv pojav v naši literaturi, pisatelj, ki po življenjski usodi enominja na Gorkoga. O njegovih povesti »Februarska noč« bomo priobčili ob prihodnji prihodnji.

* Pesmi Zdravka Ocvirka. V kratkem izide v novi založbi »Planeta«, ki bo izdajala epise mladih slovenskih pisateljev, pesniška zbirka Zdravka Ocvirka »Daritev mladosti«. Zdravko Ocvirk je najmlajši član mladega Pen-kluba. Svoje pesmi je objavil že v vseh naših literarnih revijah.

* Vladimir Kapus: Pesmice iz prirode. Znani prirodopisni ertlar, urednik »Loveca« Vladimir Kapus je s »Pesmamicami iz prirode« izdal drugo knjigo svojih mladinskih verzov. Značilnost obeh njegovih zb

SREČKE

drž. razr. loterije III. razreda so dospele!

Prosimo cenjene igralce, da jih pravočasno obnove. Zrebanje se bo vršilo že 8. in 9. decembra.

a—Pravoslavna cerkev se bo gradila. Mestna občina je brezplačno odstopila mariborski pravoslavni cerkveni občini Jugoslovanski park, kjer se bo gradila cerkev. Ta sklep mestne občine je odobrila tudi banska uprava in s tem je vprašanje, kje bo stala pravoslavna cerkev, ki ni dala nekaterim ljudem mirnega spanja, končno rešeno. Po možnosti bo prišlo čimprej do realizacije tega načrta. Cerkev se bo imenovala Lazarica. V ponedeljek ob 20. bo v Narodnem domu poveljeval pravoslavne občine in naj se ga udeležijo vsi pravoslavni verniki in prijatelji pravoslavne cerkve.

a—Nenadna smrt. Včeraj popoldne je bila pri kosilu v gostilni pri »Zlatem konju« v Vetrinjski ulici 21-letna zasebnica Marija Nickenauer s Pobrežja pri Mariboru. Nenadoma ji je postalo slabo in je v nekaj minutah izdihnila. Mlada je bila srčna klap. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na Pobrežje.

a—Zatvoritev ceste za javni promet. Mestni svet je na svoji predsedniški seji sklenil, da se zapre na uradni predlog ozki del Pobreške ceste med Kralja Petra trgov in Tržaško cesto za promet z motornimi vozili.

Iz Celja

a—Nova uprava Mestne hranilnice. Od občinskega sveta na novo izvoljena uprava Mestne hranilnice v Celju je imela dne 21. t. m. popoldne prvo sejo. Predsednik oddeljanja uprave g. dr. Ernest Kalan je v svoji govorici pozdravil novo upravo in v skladu s komisarijskega načelnika g. dr. Hubada, podal kratko historijat o spremembah v vodstvu hranilnice uprave od leta 1922 dalje in sporočil, da je bil glede izvolitve novega upravnega odbora dosežen popoln sporazum. Predlagal je, da se v znak spoštovanja izvoli kot predsednik upravnega odbora g. mag. ph. Andro Posavec, ki je že v prejšnjih letih vodil zavod korektno in uspešno. Predlog g. dr. Kalana je bil soglasno sprejet. Nato se je vladni komisar sproti načelniku g. dr. Hubadu zahvalil do sedajšnji upravi, zlasti predsedniku g. dr. Ernestu Kalanu, za uspešno delo. Za podpredsednika upravnega odbora je bil izvoljen notar g. Fran Burger. Za predsednika ravnavatelja je bil izvoljen g. mag. ph. Andro Posavec, za podpredsednika g. dr. Ernest Kalan, za člana ravnavatelja pa g. notar Fran Burger, župan dr. Alojzij Gorjanc, drogist Josip Kramer, knjigar Franc Leskovec, direktor Fran Mravljak, narodni poslanec Ivan Prokorski in hotelier Franc Reubenscheit.

a—Obrotni predavanje. Društvo jugoslovanskih obrtnikov v Celju bo priredilo v nedeljo 27. t. m. ob 10. popoldne v spodnjih prostorih Narodnega doma predavanje o nalogah obrtništva za povzdigo splošnega gospodarskega stanja v naši državi. Predaval bo g. Božo Tripalo iz Zagreba.

a—Iz zdravstvene službe. Upokojitev vsakega zdravniškega svetnika dr. Antona Schwaba, zdravniškega referenta pri sreskem načelnstvu v Celju, je preklcana.

Novi grobovi

V ljubljanski bolnici je po daljšem bolehanju umrla v 61. letu starosti gospa Vilhelma Tihel, tašča g. Vilhelma, grafičarja Narodne tiskarne. Ko je lani praznovala 40-letnico svojega službovanja v Bonačevi knjižarni, se je tega jubileja zglede zveste delavnosti spomnilo tudi »Jutro«. Nameravala je v miru in zadovoljstvu preživeti jesen življenja, toda usoda ji je podarila na zemlji le kratko odmerila. Pogreb se bo vršil danes ob 14. izpred bolniške mrtvašnice k Sv. Križu.

Nadalje je umrl včeraj popoldne v ljubljanski bolnici po težki bolezni v 43. letu starosti bivši celjski trgovec, sedaj trgovski poslovodja, g. Janko Božič, brat odvetnika g. dr. Antona Božiča in ge. Franje Krajčevca v Celju. Zapuščata vdova in dva nedolletna otroka. Pogreb bo jutri ob 16. izpred bolniške mrtvašnice k Sv. Križu.

V Mariboru je umrla gospa Jožeta Klanjšček, posestnica. Zapuščata moža in več otrok. Pogreb bo jutri ob 14.15 na Pobrežju.

V ljubljanski bolnici je umrl upokojeni železničar g. Andrej Kavčič. Pogreb bo danes ob pol 15.

Pokojnim blaž spomni, žalujočim naše iskreno sožalje!

Vremenska poročila

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za značilne kraje pomenujo:

1. čas opazovanja
2. stanje barometra
3. temperatura
4. relativna vlažnost v %
5. smer in brzina vetra
6. oblazinjenost 1-10
7. vrsta padavine
8. padavine v mm

Temperatura: prve številke omenijo našo drugo noč, druge »temperatura«

25. novembra

Ljubljana 7. 762.1, 6.0, 90, NWE2, 10, —, —, —
 Ljubljana 13. 762.4, 9.0, 80, NE2, 10, —, —, —
 Maribor 7. 761.8, 4.0, 90, mirno, 10, 3.0, dež
 Zagreb 7. 761.7, 7.0, 90, SSE1, 10, —, —, —
 Beograd 7. 761.9, 4.0, 90, mirno, 3, 13.0, dež
 Sarajevo 7. 761.7, 4.0, 90, mirno, 1, —, —, —
 Skopje 7. 759.6, 9.0, 80, W6, 10, 1.0, dež
 Split 7. 760.3, 11.0, 80, N4, 1, —, —, —
 Kumbor 7. 760.5, 11.0, 90, ENE2, 60, 2.0, dež
 Rab 7. 764.3, 9.0, 90, N2, 8, —, —, —

Temperatura: Ljubljana 11.0, 6.0; Maribor 9.0, 4.0; Zagreb 9.0, 6.0; Beograd 12.0, 4.0; Sarajevo 10.0, 4.0; Skopje 12.0, 4.0; Split 16.0, 11.0; Kumbor —, 10.0; Rab —, 8.0.

Sonce vzhaja ob 7.10, zahaja ob 16.23.
 Luna vzhaja ob 3.51, zahaja ob 14.16.

a—Predavanje o obrtnem zakonu. Celjska podružnica Zveze privatnih nameščenec, ki ima tudi letos na programu več socialnih predavanj, je priredila prvo predavanje v sredo 23. t. m. zvečer v nabito polnih spodnjih prostorih Narodnega doma. Po uvodnih besedah podružničnega predsednika g. Fibrova o pomenu potrebi in delovanju organizacije privatnih nameščenec je predaval odvetnik g. dr. Avgust Reisman iz Maribora o najvažnejših določbah novega obrtnega zakona glede name-

Gospodarstvo

Naraščanje našega izvoza

Naša trgovinska bilanca je bila v oktobru aktivna za 76 milijonov Din.

Navzlic številnim oviram in omejitvam, ki se dnevno množijo in otežujejo naš izvoz, nam najnovejša statistika o naši zunanji trgovini v oktobru nudi razmeroma razveseljivo sliko. Ko je v letošnjem juliju naš izvoz dosegel izredno nizko vrednost 172 milijonov Din, smo vendar izrazili upanje, da se bo tekom jesenske izvozne sezone zopet povečal. Izvozna sezona se je v primeri s prejšnjimi leti le nekoliko zakasnila. V avgustu se je izvoz dvignil na 216 milijonov, v septembru na 273 milijonov, v oktobru pa je dosegel celo 320 milijonov Din in v primeri z lanskim izvozom v oktobru zaostajal le za 17%. V treh mesecih se je torej naš izvoz skoro podvojil. Z izvozno vrednostjo od 320 milijonov pa smo obenem dosegli največji letošnji mesečni izvoz.

Povečanje izvoza v oktobru je tembolj značilno, ker je baš v oktobru precej zaostal naš izvoz v Italijo (kamor največ izvažamo), ker je italijanska vlada izdala (prve dni oktobra) naredbo glede plačilnih omejitev v našo državo in so pogajanja šele ob koncu meseca dovedla do sporazuma glede uvedbe klirnskega plačilnega prometa. Naš izvoz je vsekakor uspešno uveljavila predplačila pri nakupu in pri prodaji zlatih deviz, ki je našemu izvozniku omogočila večji izkupiček v dinarjih za izvoženo blago, dočim je podražila uvoz. Zato opažamo vzporedno s povečanjem izvoza tudi zmanjšanje uvoza od 299 milijonov v septembru na 244 milijonov v oktobru. Naša trgovinska bilanca je bila zaradi tega v oktobru visoko aktivna in je presežek izvoza nad uvozom dosegel vsoto 76 milijonov Din.

Vsega smo v oktobru izvozili 224.830 ton (lani v oktobru 279.670 ton) in vrednosti 320.1 milijona Din nasproti 387.3 milijona Din v lanskem oktobru. V primeri z istim mesecem prejšnjega leta je bil torej letos v oktobru naš izvoz le za 67.2 milijona Din ali 17.3% manjši.

Uvoz pa je v oktobru znašal 79.760 ton (lani 95.740) in vrednosti 243.7 milijona dinarjev nasproti 392.9 milijona Din v lanskem oktobru. Uvoz se je torej v primeri s prejšnjim letom zmanjšal v tem mesecu za 149.3 milijona Din ali za 38.0 odst.

Od početka letošnjega leta je bilo gibanje naše trgovinske bilance naslednje (v milijonih Din):

	Izvoz	Uvoz	
januar	218.3	228.2	— 9.9
februar	203.7	229.4	— 25.7
marec	212.7	246.4	— 33.7
april	271.0	248.9	+ 22.1
maj	219.8	234.6	— 14.8
junij	246.7	202.9	+ 43.8
julij	172.2	199.1	— 26.9
avgust	216.4	233.4	— 17.0
september	272.8	298.7	— 25.9
oktober	320.1	243.7	+ 76.4

V prvih desetih mesecih je vrednost našega izvoza znašala 2353.7 milijona Din, to je za 1716 milijonov Din ali 42.2 odst. manj nego v istem razdobju prejšnjega leta. Naš uvoz pa je dosegel vrednost 2365.3 milijona Din ali za 1828 milijonov odnosno 43.6 odst. manj nego lani.

Za to desetmesečno razdobje znaša torej pasivnost naše zunanje trgovine le še 11.6 milijona Din in lahko s sigurnostjo pričakujemo, da bomo imeli za vse leto 1932 gotovo aktivno trgovinsko bilanco. Lani je za desetmesečno razdobje znašala pasivnost 124 milijonov, pred dvema letoma pa 230 milijonov.

Glavni predmeti našega izvoza v oktobru so bili: pšenica (2.5 milij. Din), koruza (10.0) fižol (9.0), sveže sadje (41.4), suhe češnje (26.7), meringa (4.6) hmelj (7.6), tobak (20.6), konoplja (2.1), kozi (2.5), goveda (6.6), svinje (28.1), drobnica (7.2), perutnina (7.9), svinjsko meso (12.4) mast (1.0) jaja (12.7) sirove kože (4.0) drva (3.2), gradb. les (29.7), izdelki od lesa (1.4) ekstrakti za strojenje (3.0), soda (4.2) cementa (13.0), baker (31.9), rude (7.6).

V primeri s septembrom se je predvsem povečal izvoz koruze (za 10 milijonov Din) izvoz fižola (za 4 milij.) in izvoz sadja, suhih češenj in meringe, ki je v oktobru dosegel 72 milijonov Din (v sept. 43). Povečal se je tudi izvoz hmelja, svinj, cementa, in zlasti bakra (za 10 milijonov Din). Zmanjšal pa se je ponovno izvoz gradbenega lesa, ki je od septembra na oktober padel od 4856 na 4264 vagonov odnosno od 358 na 297 milj. Din. Tudi izvoz izdelkov od lesa se je zmanjšal od 2.3 na 1.4 milj. Din. Če letošnji izvoz v oktobru primerjamo z lanskim izvozom v tem mesecu, vidimo, da bi dosegli letos po vrednosti skoro

čencev ter navedel nekaj praktičnih primerov. Na željo poslušalcev so bile prvi večer obdelane določbe o nameščenju ter rednih in bolezenskih dopustih. V drugem predavanju, ki bo v torek 6. decembra ob pol 20. v istih prostorih, bo g. predavatelj obravnaval pravico do odpravnice, razdelitev nastavljenec v tri kategorije itd. in odgovarjal na važna vprašanja.

a—Poslovilni večer. Društvo »Soča« bo priredilo drevi ob osmih v salonu restavracije v Narodnem domu poslovilni večer svojemu dolgoletnemu zaslužnemu predsedniku sodniku g. Franu Kompari, ki odhaja iz Celja in prevzame mesto glavarice okrajnega sodišča na Vranskem. Člani naj se udeležijo večera v čim večjem številu.

a—Iz orožniške službe. Kapetan I. razreda g. Ivan Mehle, poveljnik žandarmerijske čete v Celju, je premeščen k orožniški komandi v Beograd. Za poveljnika žandarmerijske čete v Celju je imenovan kapetan I. razr. g. Ilija Pakić, do sedaj poveljnik orožniškega konjeniškega eskadrona v Beogradu.

a—Srečke državne razredne loterije III. razreda so že dospele in jih pravočasno obnove.

a—Mestni kino. Danes ob 20.30 sijajna zvočna opereta »Pariška ljubava«. V glavnih vlogah Ralph Artur Roberto, Lucija English, Szöke Szakall in Pascal Morgan.

Isti izvoz kakor lani, če ne bi letos zaradi slabe letine docela izpadel izvoz pšenice, ki je lani znašal 50 milijonov Din.

Glavni predmeti našega uvoza v oktobru pa so bili: bombaž (11.9 milij. Din), bombažev (14.9), bombažev (18.3), volna (1.3), predvilo (4.7), voln. tkanine (12.8) svilene tkanine (0.8), železo in polizdelki (3.1), žel. pločevina (4.0), cevi (1.4), železn. material (5.2), razni izd. iz železa (11.2) stroji in aparati (11.1), električni predmeti (8.6), prevozna sredstva (2.3), premog (10.4), nafta (4.4), petrolej (1.6), sirove kože (6.5), gornje usnje (1.3), steklo (2.1), porcelan (2.3), riž (5.0), kava (5.8).

Najnižji odtok bankovcev v zadnjih 17 mesecih

Zadnji izkaz Narodne banke od 22. t. m. zmanjšuje v primeri z izkazom od 15. t. m. ponovno znižanje odtoka bankovcev za preko 100 milijonov, tako da se je v zadnjih 14 mesecih odtok zmanjšal za nad 180 milijonov Din in je 22. t. m. padel na 4589.9 milijona Din. To je obenem najmanjši odtok bankovcev v zadnjih 17 mesecih, zakaj le ob času zakonske stabilizacije dinarja v juniju 1931 je bil še nekoliko manjši. Letos je naš odtok bankovcev za 488 milijonov Din manjši nego je bil lani na isti dan.

Podlaga v zlatu in devizah se v novem izkazu ni bistveno spremenila. Dvignila se je za 6.6 na 1997.1 milijona Din. Le devize, ki se ne vstjejo v podlago, so padle za 50.0 na 29.4 milijona Din. Zaloge kovane denarja (v niklju in srebru) pa se je povečala za 5.7 na 1748 milj. Din.

Stanje posojil je ostalo precej stabilno. Posojila na menice so narasla za 1.1 na 2189.9 milj. Din, lombard pa za 0.1 na 351.0 milj. Din.

Med pasivami vidimo prav znatno povečanje privatnih zirovnih vlog, ki so narasle za 150.1 na 611.4 milijona Din. To je najvišje stanje te postavke od izbruhla lanske kreditne krize sem, ki kaže na povečanje likvidnosti naših denarnih zavodov v zvezi z vnovčenjem letine.

Kritično namreč se ni bistveno spremenilo. Kritje odtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah je za materialnost popustilo od 35.78 na 35.58 odst., kritje v samem zlatu pa od 31.77 na 31.48 odst.

Stanje na dan 23. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din, v oklepajih razlike nasproti stanju od 15. t. m.): aktivna: podlaga 1997.1 (+ 6.6) od tega: v zlatu 1767.2 (+ 0.1), v valutah 1.3 (+ 0.8), v devizah 228.5 (+ 5.7); devize, ki se ne vstjejo v podlago 29.4 (— 50.0); kovani novci 1744.8 (+ 9.6); posojila na menice 2189.9 (+ 1.1); lombard 351.0 (+ 0.1); stari državni dolg 1811.5 (+ 0.3); zatezni avans gl. drž. blagovne 600.0 (—); pasiva: odtok bankovcev 4589.9 (— 101.3); obveznosti na pokaz 1322.4 (+ 152.0) od tega nasproti državi 11.9 (+ 4.4), po zirovni računih 611.4 (+ 150.7), po raznih računih 399.4 (— 3.1); obveznosti z rokom 1425.6 (— 31.4).

Možnosti za izvoz našega vina

Glavna zveza vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije v Petrovaradinu je poslala te dni kmetijskemu ministru obsežen predlog, ki se nanaša na pospeševanje izvoza vina. V spomenici naglašava zveza dejstvo, da je v vseh državah, kamor gravitira naš izvoz vina, letošnja letina zelo slaba. Od udeležnja do danes v tem pogledu še ni bilo tako ugodne statistične situacije, kajti redkokdaj se dogodi, da je vinska letina v večini držav slaba. Za nas prihajajo predvsem v poštev Francija, Avstrija in Češkoslovaška. V teh državah je letošnja vinska letina padla za 35 do 40 odstotkov in je zato računati, da bo uvozna potreba teh držav do prihodnje letine prav znatna. Zato je treba takoj napraviti vse korake, da našemu vinu zagotovimo pri uvozu v te tri države odgovarjajoče mesto. Da bi čim bolj izkoristili izvozne možnosti in redko situacijo, smatra zveza, da je potrebno dati izvozu vina olajšave glede zavarovanja valute in glede bonifikacije transportnih stroškov. Glede izvoznih možnosti v posamezne države pa pravni spomenici med drugim naslednje:

Francija. Vinska letina v Franciji je letos zaostala po količini za 20 milijonov hektolitrov, pa tudi po kakovosti letošnje vino ni dobro. Zato je pričakovati, da francoska vlada ne bo v večji meri ovirala uvoza. Naša država mora v Franciji dobiti uvozni kontingent od najmanj 200.000 hl in tudi pravico za rezanje naših vin s francoskimi vini. Za kontingent od 200.000 hl je potrebno, da nam Francija da vse carinske ugodnosti, ki jih bo eventualno dala kakor tretji državi.

Avstrija. Navzlic carinskim težkostim (za vino od 10 do 13 odstotkov alkohola je bila avstrijska carina povišana od 30 na

šledite!

Dobra žarnica je poceni. Žarnica slabe kakovosti, je poceni samo pri nakupu, pri porabi toka, pa se njena cena dokaj poviša.

Vsled tega kupujte samo svetlobno jako, ekonomično

TUNGSRAM

ŽARNICO!

35 zlatih kron, dočim ima Italija v okviru kontingenta od 125.000 hl ugodnostno carino od 30 zlatih kron), bo vendar dana možnost izvažati vino v Avstrijo, če bo Avstrija lojalno izdajala potrebna uvozna dovoljenja. Naša vlada pa naj poskrbi, da bomo tudi mi dobili za 10 do 15 odstotna vina ugodnostni kontingent od 125.000 hl po nižji carini 30 zlatih kron in da se bodo uvozna dovoljenja izdajala brez težkoč.

Češkoslovaška. Čeprav Češkoslovaška leto za leto uvažuje velike količine vina, vendar že od spomladi docela onemogoča uvoz naših vin. To nepotrebno oviro je treba vsekakor odstraniti. Vrhu tega naj se ojašajo formalnosti, ki so za izvoz našega vina v Češkoslovaško določene v trgovinski pogodbi.

Sveča. Mažarska izvažava v Švico vedno več vina in doseže razmeroma ugodne cene, ker refundira mažarska država izvozniku efektivno plačane prevozne stroške. Z znižanjem naših prevoznih tarif v gotovih relacijah bi tudi mi lahko izvažali naše vino v Švico.

Delovanje Vinarskega društva

V ponedeljek dne 21. novembra 1932 se je vršilo v restavraciji Narodnega doma v Ptuj dvooje zborovanj naših vinogradnikov. Vinarsko društvo za dravsko banovno v Mariboru je v smislu sklepa občnega zbora pozvalo vse trenirane dravske banovine, ki imajo dovoljenje od kmetijskega ministrstva za trsničarski obrat, na ustanovni zbor trsničarskega odbora v okviru Vinarskega društva. Pozvilo se je odzvalo veliko število pionirjev našega vinogradništva, ki so se zbrali v prostorih Vinarskega društva. Vsi so bili v dobri volji in pripravljeni na vsa vprašanja, ki so jih postavili na dan. Vsi so bili v dobri volji in pripravljeni na vsa vprašanja, ki so jih postavili na dan.

Ustanovni zbor trsničarskega odbora je vodil delegat in član glavnega zbora Vinarskega društva Franjo Brunen, trsničar iz Krapja pri Ljutomeru. Predsednik je bil na zboru sprejet statut, ki se glasi:

Pri Vinarskem društvu se v smislu § 7 društvenih pravil osnuje trsničarski odtok. V ta odtok pristopijo vsi privatni trsničarji, ki imajo dovoljenje od kmetijskega ministrstva za izvajanje trsničarskega obrata. Dalje pristopijo vsi upravniki banovinskih trsnic in javni funkcionarji-strokovnjaki te panoge. Predsednik trsničarskega odbora mora biti član glavnega odbora Vinarskega društva. Posle odbora izvršuje odtok predsednik in tajnik. Odtokovi sklepi morajo dobiti potrdilo glavnega odbora Vinarskega društva. Članstvo določa Vinarsko društvo sporazumno s trsničarskim odtokom.

Za predsednika trsničarskega odbora je bil izvoljen Klotar Bouvier, trsničar v Gorju Radgoni, za tajnika pa Franjo Brunen iz Krapja pri Ljutomeru, poleg teh pa še šest odbornikov iz raznih vinorodnih krajev banovine. Odtokova članarica je bila določena na 25 Din letno.

Po končani ustanovni trsničarskega odbora je imel svoj sejo glavni odbor Vinarskega društva. Predsednik narodnega poslanec g. Lovro Petovar je najprej poročal, da se organizacije gostilničarjev in županska zveza zelo trudijo, da bi dosegli spremembo trošarinskih predpisov na vino. Omenil je tudi, da je z uspehom interveniral glede olajšav pri izvozu vina. Tajnik g. Zlabavnik je poročal o tekočih zadevah. Po obširni debati se je ugotovilo, da brez spremembe trošarinskega zakona ni možno povišanje obitinske trošarine na vino. Vinogradniki vztrajajo na sedanjem stanju (0.50 in 1.50 za obične na doželi odnosno za mesta). Tudi trošarine prosti prodaja vina v količinah 5 in 10 l naj se nadalje ohrani. V tem pogledu ni potrebna prav nobena sprememba.

Po rešitvi ostalih društvenih vprašanj je predsednik sporočil, da sklicuje Vinarskega društva Ormož zborovanje vinogradnikov na 4. decembra t. l. ki bo ob pol 8. v telovadnici mešarske šole v Ormožu, kjer bo prilike dovolj, da se razjasni položaj našega vinogradništva.

Kranjska industrijska družba

Kranjska industrijska družba je imela v petek dne 25. novembra pod predsedstvom svojega predsednika g. Avgusta Westena v prostorih Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo svoj redni 63. občni zbor. Na občnem zboru je bilo od celotnih 300.000 delnic zastopanih 287.799. V preteklem poslovnem letu je družba izvedla povišanje delniške glavnice od 13.5 milijona na 45 milijonov dinarjev. V preteklem poslovnem letu so bile razmere v kmetijski industriji težavne in nevspešne, tako da je bilo treba začasnno odločiti se za

ustavitev obratovanja. Po kratkem presledku je delo zopet začelo in to v omejenem obsegu spričlo vladajoče krize na trgu in velikih zalog. Zategadelj sta v preteklem poslovnem letu produkcija in promet manjša. Ta okolnost se odraža seveda tudi v poslovnem uspehu pretečenega leta. Bilanca za minulo poslovno leto izkazuje dobiček v znesku 2.301.653/69 Din. Občni zbor je soglasno sklenil, da za preteklo leto ni razdeliti nobene dividende spričlo nepopolnjenih gospodarskih prihodov, ki v veljavno predvidno gospodarstvo in čuvanje denarnih sredstev družbe.

Borze

25. maja.

Na ljubljanski je deviza London nadalje, toda v manjši meri popuščala. Popustila je tudi deviza Trst, dočim se je Amsterdam nadalje dvignil.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda ostala čvrsta in se je trgovala po 208 in 211, za december pa po 209. Promet je bil še v 7% Blairovem posojilu po 39 in 40, v 7% investicijskem posojilu po 50 in v 6% beguškimi obveznicah po 34.50 in 36, tako da opazimo pri vseh državnih papirjih čvrsto tendenco. Od industrijskih vrednot je imela promet Trboveljska po 140 in 145.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2315.96 — 2327.32, Berlin 1367.67 do 1378.47, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1103.35 do 1113.85, London 186.75 — 188.35, New York 5740.20 do 5768.46, Pariz 225.52 — 226.64, Praga 170.67 — 171.53, Trst 209.36 — 209.36.

Zagreb, Amsterdam 2315.96 — 2327.32, Berlin 1367.67 — 1378.44, Bruselj 798.02 do 801.96, London 186.75 — 188.35, Milan 203.96 do 206.36, New York kabl 5762.20 — 5791.45, New York ček 5740.20 — 5769.46, Pariz 225.52 — 226.64, Praga 170.67 — 171.54, Curih 1103.35 — 1113.85.

Curih, Pariz 20.35, London 16.85, New York 520, Bruselj 72.05, Milan 26.57, Madrid 42.47, Amsterdam 209, Berlin 123.55, Stockholm 90.50, Oslo 86.40, København 87.80, Sofia 3.76, Praga 15.40, Varšava 58.30.

Elekti

Ljubljana, vojna škoda 208 — 210, 7% investicijski 47 bl., 7% Blair 40 bl., 8% Blair 42 bl., Ruše 25 den.

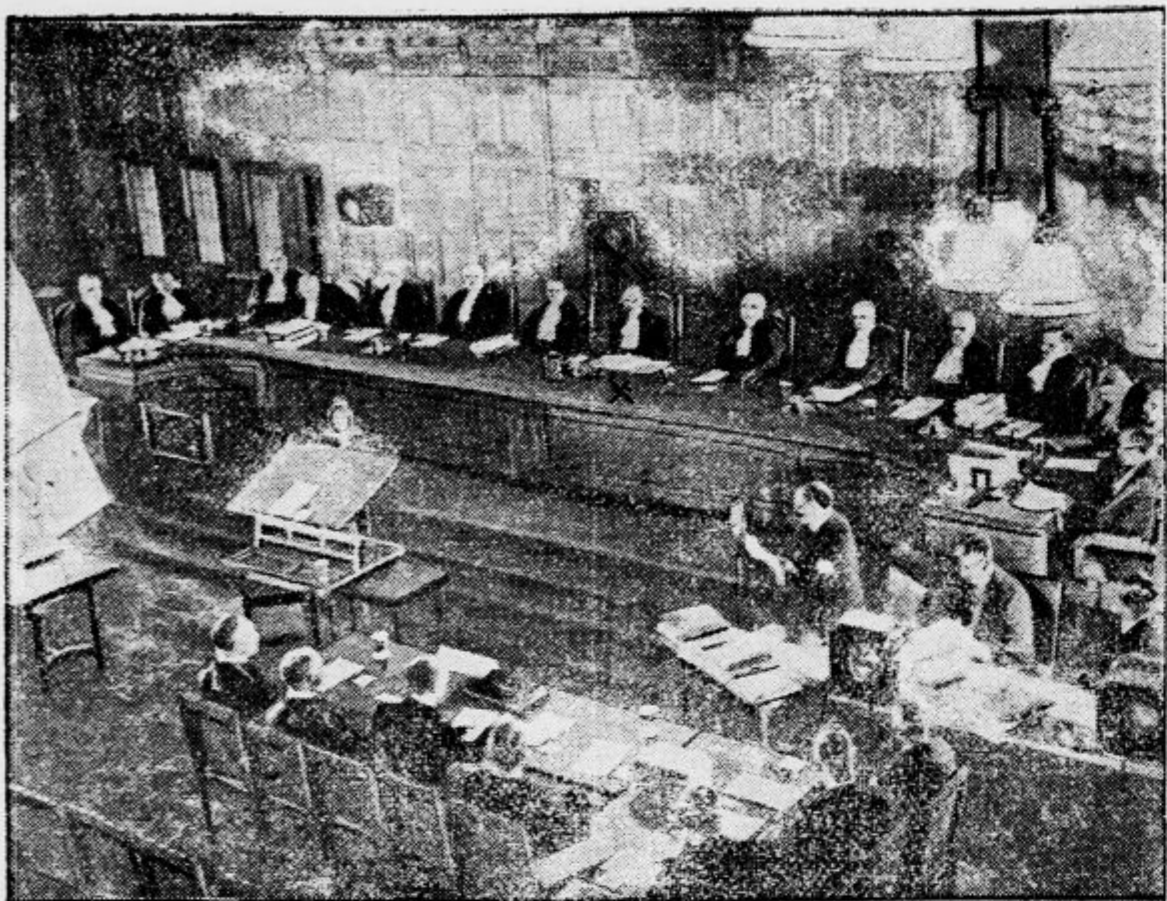
Zagreb, državne vrednote: Vojna škoda 210 — 211, za december 210 — 212, 7% investicijski 48 — 50, 4% agrarne 26.50 — 27, 6% beguške 34.50 — 36, 7% Blair 40 do 42, 8% Blair 38 — 43, 7% Drž. hipotekarna banka 40 — 42; bančne vrednote: Narodna banka 4150 — 4400, Priv. agrarna banka 225 — 235; industrijske vrednote: Sečera na Osijek 179 — 185, Trboveljska 137.50 do 145, Sečera na Vel. Bečkerek 600 den., Gutmann 100 bl., Isis 20 den.

Beograd, vojna škoda 211, 208 zakl., za december 211, 209 zakl., 4% agrarne 33 zakl., 6% beguške 33.50 zakl., 7% Blair 37 — 39, 8% Blair 43 bl., Narodna banka 4250 — 4350, Priv. agrarna banka 220, 227 zakl.

Dunaj, Staatseisenbahnges. 15.55, Trboveljska 18.99, Alpine — Montan 11.80.

Iz življenja in sveta

Spor za vzhodni Grönland pred haaškim razsodiščem

Pred mednarodnim razsodiščem v Haagu se je pričela te dni javna razprava o sporu za vzhodni Grönland. To ozemlje zahtevata zase Danska in Norveška. Spor je zanimiv že zaradi tega, ker predstavlja eden izmed redkih primerov, ko sta se zatekli dve državi pred mednar. razsodišče v Haag, ne da bi skušali rešiti zadevo z orožjem.

Nasledovanje kužnih bolezni

Iz zgodovine sifilisa, jetike in malarije

Kužne bolezni se pojavljajo, razširjajo in spet izginjajo. Sifilis, ki je stari vek in Evropa nekoč nista poznala, so na našo celino prinesli po vsej priliki Kolumbova potovanja v Ameriko. Sproneli so jo povzročajo in ki na ameriške domovine skoraj niso učinkovale več, so postale spet virulentne, ko so prišle v dotik s plemenom, ki te bolezni prej ni poznalo.

Svedski raziskovalec Folke Henschen je te dni na nekem predavanju omenil, da so v severne dežele uvedli tuberkulozo bržko. ne Vikingi. Sprva je ta bolezen morila sa-

mo med višjimi sloji, potem pa je napadla tudi nižje. Na švedskem je bila še pred 70 leti silna epidemija malarije, danes pa ni o njej niti sledu več, dasi tam še vedno živijo moskiti, ki to bolezen prenašajo. Gohavost je bila nekoč strah in trepet vseh dežel, danes pa je že precej redka in komaj nalezljiva. Zato pa divja danes bolj nego prej rak. Sladkorna bolezen se loteva po nekem čudnem naključju zlasti borznih spekulantov in neki ameriški rek pravi, da se sladkor dviga, kakor se nižajo akcije v Wall Streetu.

Modni kralj Polinezije

Mož, ki je oblekel 50 milijonov divjakov

Tragična je usoda danes osemdeset let starega Johna Hymana, »modnega kralja Polinezije«, ki je moral te dni napovedati konkurz. Hyman se je rodil prav za prav kot Heilmann v nemškem Schwarzwaldu, a ko je v nežni mladosti prišel s svojimi starši izseljenci v Avstralijo, se je, kakor oče, poangležil. Ko mu je bilo deset let, je mrazica usmrtila očeta in mater. Ostal je sam na svetu, njegova edina dediščina je bila stara bavarska čaka. Neki zamorec mu je zanj ponudil kepo zlata — to je bil začetek njegovega svetovnega podjetja.

Z 18. letom je imel v Londonu že svojo luksuzno pisarno, nakupoval je vsepovsod stare in nerabne uniforme vseh vrst ter jih je prodajal na Malajsko, v Siam, Avstralijo, Oceanijo, Južno in Zahodno Afriko. S 24. letom je imel že tolikšno imetje, da sam ni vedel, kol'ko ga je. Pet velikih parnikov, ki so bili njegova last,

je izvažalo stare uniforme, noše, pustne kostume proti tropskim obalam, kjer je vse to izginjalo v divjo vračalo pa so se naložili s slonovino, zlatom dragulji. Če pa se dobesedno spreminjale v zlato. Dali so mu ime »modnega kralja Polinezije«.

1890 je mah-na izgubil skoraj vse svoje imetje. Njegove ladje so v Buenos Aires zašle v revolucijo, zaplenili so jih, njegove nečake so prijeli kot talce. Z ogromnimi vsotami in na intervencijo portugalskega kralja jih je rešil. Toda do svetovne vojne je šla kupčija dalje in Hyman je postal kmalu spet večkrat milijonar. Povojna gospodarska kriza je sedaj uničila tudi njega. Ni našel več dovolj divjih rodov, ki bi se zanimali za njegove stare noše in kroje. 50 milijonov divjakov je ob lekel, zdaj bo pa moral sam beračiti...

Ogenj v madridski Glasbeni palači

V madridski Glasbeni palači, kjer se vrše operne predstave, je te dni med operno produkcijo izbruhnil ogenj. Plameni so dosegli oder, uničili zastor in tudi orgle, ki so predstavljale vrednost 120.000 peset. Vse to je zgorelo. Občinstvo se je rešilo brez smrtnih povrnosti in pri reševalnih delih je bil ranjen samo en gasilec.

Obubožani Georg Kaiser

Nemški pisatelj Georg Kaiser, ki se je proslavil posebno s svojo dramo »Pline«, se je moral zaradi pritiska upnikov umakniti s svojega posestva in se zateči v neko penzijo. Pisatelj, ki je bil prej zelo čestit avtor, je prišel zadnje čase ob vse dohodke, ker se njegove stvari skoro ne upirjajo več.

Rokavica

Rokavica, ki je danes bolj ali manj predmet spreminjajočih se mod in luksuz, je spocetka ustvarila potreba po zavarovanju rok. Nosili so jo samo moški, in sicer že v grškem starem veku v zaščito zoper trne na lovu in pri težkem delu. Tudi pri jedi so stari ljudje imeli naprtnike, ker so vroče jedi z roko nosili v usta. V srednjem veku je postala rokavica del cerimonialnega oblačila. Skofovske rokavice so imele na hrbtu zlat križ in zlato vezavo ob zapetju, vladarske rokavice so bile iz purpurnega ali žametnega blaga in so imele seveda vdelanega istotako mnogo zlatega vezva draguljev in biserov. Vitezi so nosili spocetka iz kovine spletene pozneje iz jeklenih plošč izdelane rokavice, ki so se prilegale oklopom. Znotraj so bile te rokavice seveda iz fnega usnja.

Zenske rokavice so prišle v modo šele v 13. stoletju, ko so začela izginjati ženska oblačila s širokimi rokavi, ki so lahko varovali roke zoper mraz, in obsejni plašči. Takrat je prišel v modo med ženskami tudi lev s sokoli in ta je zahteval usnjeno rokavico, da je bilo mogoče sokola z njegovimi ostrimi kremplji nositi. Kmalu potem se je pojavila seveda tudi elegantna, bogato okrašena damska rokavica. V 14. stoletju so dame nosile svoje rokavice že koketno — v roki namesto na roki. Seveda pa ni manjkalo tudi rokavic, ki so

Nemška knjižna produkcija nazaduje

V »Nemški narodni bibliografiji«, ki jo izdaja »Deutsche Büchererei«, stoji ugotovitev, da je izšlo na Nemškem letos od januarja do oktobra 29.804 novih izdaj, medtem ko jih je bilo lanske leto v istem razdobju 31.106. To pomeni, da je knjižna proizvodnja Nemčije padla za 4,1 odst.

Pivo za božič v Ameriki

Vse kaže na to, da bo letos o božiču v Ameriki dovoljeno točiti pivo. Vodja »mokrih« republikancev Briten je o tem razpravljal s Hooverom, ki se baje ne bo poslužil pravice veta, kadar pride vprašanje na dnevni red. Vendar bo za pivo dovoljena najvišja alkoholna mera, in sicer 3,46 odst.

rabile zgolj vsakdanji rabi.

Čas in oseba se močno zrcalita v rokavicah, ki so nam ohranjene iz starih časov. Pred kratkim so priredili v Amsterdamu razstavo rokavic in tam si lahko videl, da so bile Cromwellove rokavice n. pr. preproste, mrke in težke kakor njegov značaj, rokavice renesančnih fičirjev so bile spet obložene z zlatom in okraske, v baročni dobi se je spet tudi v rokavicah zrcalila nje slog in duševnost. Takrat so nosili še rokavice, ki so s svojim podaljškom zakrivala ves komolec in so bile kar preobremenjene z ukraske. Angleška kraljica Elizabeta je imela rokavice iz rjavega kozjega usnja in s šivi iz rdeče svilne nit. V tistem času je zahtevala moda, da se morajo elegantne rokavice izdelati kar v treh deželah: iz Španije naj bi bilo usnje, iz Francoske urez iz Angleške pa šiv. V rokokoju so nosili rokavice kot originalen okras medijone s podobami. Pletene rokavice so prišle v modo precej pozno, še pozneje nego pletene nogavice, ki so se začele širiti šele v 17. stoletju.

19. stoletje se je od preobličnih okrasov vrnilo k preprostosti. Lepota usnja ali tkiva, barva in dobro delo so postali odločilni za rokavice. Desetletja je prevladovala rokavica, ki se je dala v zapetju tesno zapeti z gumbo. Šele pred nekoliko leti se je pojavila rokavica s podaljškom čez zapetje, kakor jo je poznal stari čas, in rokavica iz žameta — ki je tudi stara reč.

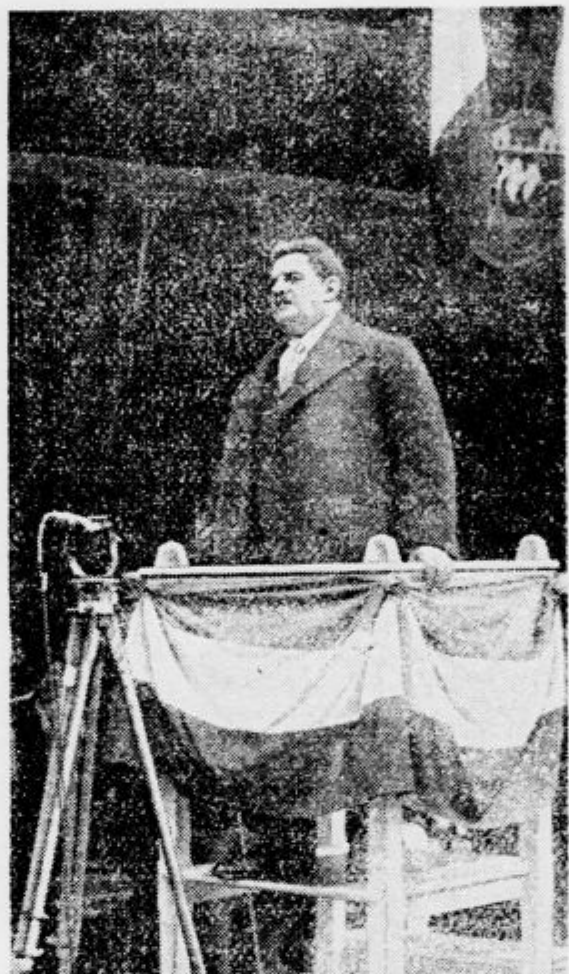
Smrtonosna zamenjava

Na Dunaju živeča zasebnica Zofija Epsteinova je zadnji čas močno trpela na duhu. Dobivala je ponovno napade in v nekem taknem šču je dala pozvati k sebi domačega zdravnika dr. Ottembergerja. Ta ji je zapiel v pomirjenje injekcijo z astmolizina.

Z receptom, ki ga je napisal, je tekla služkinja v bližnjo lekarno, kjer je dobil recept v roke magister Karel Klampferer. Nosreča je hotela, da je zavil prinašalki recepta namestu astmolizina prepart astminal. Epsteinova je blazno raztrgala ovij in izročila zdravilo dr. Ottembergerju, da ga vbrizga bolnici pod kožo. Nih hudega sluteči zdravnik je izvršil injekcijo. Dosek minut pozneje je bolnica izdihnila.

Policija je odredila preiskavo in zaslišala farmacevta, ki je prinjal usodopolno zamenjavo ter se izgovoril, da ima otroka, ki je že tri tedne hudo bolan na škrlatinki v bolnišnici. Ker neoprestano misli nanj, je v zmedbi segel po napačnem zdravilu in s tem zakrivil smrt Epsteinove. Državni tožilec je vložil tožbo proti njemu in proti zdravniku, ki ni pazil, s čim je napolnil injekcijske brizgice.

Herriot v Nantesu

Francoski ministrski predsednik je slavil v Nantesu dan združitve Bretonje s Francijo

Jo-jo

Slušatelj tehniške visoke šole v Budimpešti so napravili jo-jo, ki jo lahko igra ta dva človeka hkratu. Pramer igrače znaša pol metra, vrvice pa je dolga štiri m. igrača sama tehta več kg.

V praškem občinskem svetu je bil te dni jo-jo predmet živahne diskusije med občinskimi svetniki. Neki občinski svetnik je ponudil igračo za jo-jo neki komunistični občinski svetnik s pripombo, naj se rajši igra kakor dela medki če med govori. Zastopnica pa ga je zavrnila z nedolikatno opazko, naj se na nit jo-ja obesi sam.

Senzacionalen poskus - toda brez uspeha

Izjalovljeno križanje med človekom in opico

Pred nedavnim je zbudila veliko senzacijo vest, da je odpotovala v tropsko domovino človeških opic sovjetska ekspedicija, ki je hotela rešiti vprašanje, dali je možno križati človeka in opico. Moralisti so zagnali kakor vedno vnebovpijoč krič, da pomeni takšen eksperiment pregrešno prestopanje raziskovalnih meja in sodo-mijo, znanstveniki so spet z zanimanjem pričakovali uspehov tega eksperimenta.

Eksperiment ni uspel, izkazalo se je, da je bilo križanje človeka in opice v tem primeru nemogoče. S tem seveda še ni dokončno rešeno vprašanje, ali je nemogoče v splošnem. Človeštvo nikakor ne zavrta te možnosti in dovolj je zgodb tropskih potovalcev in domačinov o ropih človeških žena po opičjih samcih in o bastardi, ki so se rodili iz takšnih zvez. To so legende, ki jim resna znanost ne verjame. Posamezni primeri o človeško-opičjih bastardi, ki so jih razkazovali celo javno po evropskih mestih, pa so se izkazali za navadno goljufijo. Tako je bilo s »polopico-

Nanking zopet sedež kitajske vlade

Po poročilih iz Londona bo kitajska vlada 1. decembra zopet uradno premestila svoj sedež v Nanking. Kakor znano, se je vlada zaradi svojčasnih bojov okolu Sanghaja umaknila začasno v Lojang.

Nesreča italijanskega tovornega avtomobila

Pri Furbari v Italiji se je v nedeljo prevrnil avtobus, s katerim se je vozilo 52 mladih fašistov. Avtobus je hotel čez tračnice, vozil pa je tako zlagoma, da ga je zgrabila lokomotiva. Pri tem je bilo 11 ljudi smrtnih in nekaj hudo ranjenih.

Rak na ustnicah

Neka nemška revija poroča, da je neki zdravnik preiskal 173 pacientov z rakom na ustnicah in je ugotovil, da je med njimi 169 moških in le 4 ženske. Ko je še globlje pogledal v stvar, je dobral, da je bilo med 169 moškimi pacienti 123 takšnih, ki so kadili pipo ali smotke in le 13 kadilcev cigaret. Da sta pipa in smotka res škodljivejši ustnicam nego cigareta, s tem sicer še ni dokazano, vsekakor pa bi morali kadilci na svoje ustnice malo bolj paziti. Rak na ustnicah se javlja z razpoklo kožo, belkastim luščenjem kože, z bradavičastimi ali ogrecem podobnimi tvorbari. S pravočasnimi ukrepi je ozdravljiv v 75 do 90 odst. vseh primerov.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesu, žolnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleda barva obraza izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove grenčice« s tem, da jo izpijemo kozarec, preden ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebaviilih izjavljajo, da je »Franz Josefova« vodo toplotno pripraviti kot v te namene služeče domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ANEKDOTA

Papež Lev XIII. je bil v umetnostnih zadevah zelo tenkočuten. Nekega dne ga je prosil neki slikar, da bi ga smel slikati. Papež ni imel mnogo zaupanja v njegove sposobnosti, a se je končno le vdal njegovim prošnjam. Ko je slikar dovršil svojo skico, je prosil papeža, da bi napisal pod njo poleg svojega imena še kakšen rek iz biblije. Lev XIII. je malo pomislil, potem je zapisal: »Ne bojte se, to sem jaz.«

Vsak dan ena

»Kaj — ločiti se hoče vaša hči? Saj sem še nedavno slišala, da živi v srečnem zakoncu!«

»To je res — a vedeževalka ji je napovedala ločitev.«

Opustošena Kuba

Pokrajina, ki jo predstavlja ta slika, je bila nekoč sedež cvetočega kubanskega mesta Santa Cruz, kjer je zadnji tornado ugonobil 1700 ljudi

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Lepa spokornost! Tako razume samotno življenje, tako opravlja svojo pobožnost! Prav tako prizanesljiv je do samega sebe kakor do drugih. Dober človek! Nu, dajmo, plačajmo zanj in zase.«

Ko je vstal, so ga noge komaj držale. Padel bi bil, da se ni ujel za mizo. Težka, duševna vročina je pritisnala nanj. Bilo je, kakor da bi prihajala od tal, še bolj pa od zidu, ki je bil vratom nasproti. Človek bi bil sodil, da so tam kje mogočne peči. Zrak se je redčil, dihanje je postajalo težavno.

Vzel je vrč in pil v dolgih požirkih. Po vodi mu je nekoliko odleglo. Stopil je k Perfektu Goulardu in se za trenutek zagledal vanj. Menihu, ki je nepremično ležal na postelji, je znoj kar curkoma lil po obrazu. Težko je dihal, Ravalliac se ni začudil.

»K nevihtu se pripravljaj!« je menil sam pri sebi.

Vrnil se je k svoji postelji in pokleknil na tla med posteljo in mizo. Vratom je obrnil hrbet, ker ni maral, da bi ga motila blede svetloba, ki je prihajala skozi lino.

Morda je klečal tako nekaj ur. Morda samo nekaj minut. Niti sam ne bi mogel povedati, koliko časa. Kadar ga je napadla njegova mistična blaznost, je izgubil čut za resnične stvari.

Sicer pa ni samo molil. Strašni notranji boj, ki ga je tolikokrat napadal, je iznova zadiral v njegovi izmučeni duši. Zamizal je bil; ko je odprl oči, je videl, da ga obdaja črna tema.

Trepnet groze ga je zgrabil za tilnik. Če bi se bil ozrl, bi videl,

da je izvirala tema samo iz tega, ker so bili zaprti naokoli na lini, ki je dajala prostoru svetlobo. A Ravalliac je našel za ta pojav razlago, ki se je bolj ujemala z njegovim duševnim stanjem, in glasno zastokal, trkaje se po prsih:

»Večna tema! Tema pogubljenja, v katerem bo gorela moja duša do konca vekov! O, Gospod, usmili se me!«

In v krču groze je odkril skrivnost svojega strašnega duševnega boja:

»Moj Bog! Kako naj ga ubijem — ko je njen oče!«

Perfekt Goulard se je rahlo premaknil na ležišču. Njegova roka je v temi poiskala neviden gumb in pritisnila nanj. Črna luknja je zazijala zraven njega. Nekdo je čepel v njej, tik ob postelji. Menih je vtaknil glavo v luknjo. Zadel je ob človeški obraz. Sklonil se je in rekel skritemu, ki se je iztegnil proti njemu, nekaj besed na uho.

Nato se je luknja zaprla. Menih je spet obležal v prejšnji ne-gibnosti.

Ravalliac ni bil ničesar opazil. V svoji polblaznosti je bil kakor slep in gluhi.

Kolena so ga začlenjala strašno peči. In vendar ni niti pomislil na to, da bi vstal. Čemu pa! Bil je prepričan, da je v peklju. Kamorkoli bo poizkusil uiti, kamorkoli se skriti, povsod bi ga našel peklen-ski ogenj!

Mimilo je dolgo trenutje. Ravalliac je stokal, molil, se tresel in mrmral nerazumljive besede, in Perfekt Goulard, naj je še tako pazil in vlek na uho, ni mogel ničesar ujeti.

Tedajci se je zazdelo, kakor da bi bila stena pred njim brez vsakega najmanjšega šuma izginila. Z njenega mesta je planila bleščeča svetloba, in mnogobarvni plameni so jeli sikati in lizati na vse

strani; do stropa so švigali, kakor da bi hoteli vse požgati, in zdaj ugašali, zdaj še bolj divje buhali proti gledalcema.

Ravalliac je planil ves prepaden pokoncu. Lasje so se mu naježili in bolešno tuljenje se mu je izvililo iz grla.

Perfekt Goulard se je privzdignil na svoji postelji in nejevoljno, začudeno izbulil oči.

»Hejo, Jean - François!« je zagodrnjal. »Kaj ti je, da rjoveš ko tele, kadar ga koljejo? S teboj pa človek res ne more mirno spati! Kaj delaš tam sredi sobe in buljiš v zid, kakor da bi videl živega vraga? Lezi in spi! Videl boš, da ti bo odleglo — meni pa tudi.«

Prijatelj glas je vrnil nesrečnemu Ravalliacu nekaj hladno-krvnosti in poguma. A svetloba se mu je še vedno bleščala v oči, plameni so še vedno grozili in rolneli; še vedno je čutil silno vročino, in v noge ga je peklo, kakor da bi stal na razbeljenem železu. Toda hotel se je prepričati. Hotel je vedeti, ali se mu blede, ali je to, kar doživlja, resnica.

Stekel je k postelji Perfekta Goularda, se ga oklenil, kar so mu dale moči, in z drhtečim glasom zajeljal:

»Tam — tam!... Ali nič ne vidite?«

»Zid vidim.«

»Ne! Svetloba žari! Blešči se...«

»Meša se ti. Saj še tebe komaj razločim.«

»Ali ne vidite ognja? Ne čutite, da goriva?«

»Toliko čutim, da je precej vroče. Nevihta bo.«

»To je pekel! Pekleni ogenj! Če vi ničesar ne vidite in ne čutite, pa jaz vidim in čutim in vem. V peklju sem! Pogubljen sem!«

Vse to je govoril s tako hitroblednostjo in tesnobo, da se mu je nazadnje glas zadušil v obupnem hropenju. Menih je ostal miren. Le nekam začuden je bil videti in v skrbeh.

S P O R T

Revanž: Hermes : Ilirija

Jutri bodo nastopili v revanžnem boju oboje-letni in modrobeli. Pretečeno nedeljo so Ilirijani visoko zmagali nad šiškarji, pri čemer jim je zelo pomagal polski teren, ki ne prja Hermezonom. V tem pogledu bo jutri boljše, ker bo igra na igrišču Hermesa, ki je suho in na katerem se tehnično podkovano moštvo lažje znajde.

Ilirija bo nastopila z enajstoročniki, ki bo prihodnjo nedeljo absolvirala svojo zadnjo jesensko tekmo v Mariboru proti Rapidu. Torej zadnji poskus, da se korigira kako mesto.

Oba kluba nastopita z rezervama in s I. moštvi. Pričetek ob 13., vstopnina minimalna.

Službene objave LNP

(S seje p. o. 23. t. m.)

Navzoči gg.: dr. Köstl, rav. Šetina, Novak, Zupane, Oman, Anko, Petrič.

V nedeljo 27. t. m. se določijo prvenstvene tekme: Ljubljana, igrišče Primorja: ob 14. Grafika : Slovan. Dovoli se predtekma. Službojuči odbornik g. Zupane. Vsak klub mora postaviti po tri redite. Ije. — Maribor, igrišče Rapida: ob 14. Rapid : Svoboda, Ljubljana. Službojuči odbornik g. Kurnik. — Svoboda, Maribor : Čakovski SK. Dovoli se predtekma Svoboda jun. : Železničar jun. Igrišče, čas odigranja in službojuči odbornik določi Mo. — Celje, igrišče Celja: ob 14. Celje : Olimp. Službojuči odbornik g. Jegričnik.

Upravnemu odboru se predlaga za sprejem v članstvo Gradjanski SK Čakovac, ker je v redu odigral dve predpisani poskusni tekmi. Nadalje se preda u. o. Primorje Ljubljana, na podlagi poročila službojučega odbornika g. Kralja zaradi nezadostne rediteljske službe pri tekmi Primorje : Rapid 20. t. m. v Ljubljani. — Priziv Atletik SK Celje, proti verificiranju prvenstvene tekme Atletik : Olimp 20. t. m. v Celju se odstopi SZNS v Ljubljani v izjavo.

Kazenskem odboru se predajo na podlagi sodniških poročil igralci Kralj Franc Kraf Franc (oba SK Retje) in Rems Ivan (Amater) od tekme Amater : Retje. Koželj Ivan in Wehlgemuh Leopold (oba Atletik SK) in Regner Andrej (SK Olimp) od tekme Olimp : Atletik: Bončar Stan. ko (Svoboda, Ljub.) in Beranek Josip (Korotan, Ljub.) od tekme Svoboda : Korotan: Marchič Viktor (Slovan) in Anžič Danijel (Korotan, Ljub.) od tekme Korotan : Slovan; sodniško poročilo in poročilo službojučega odbornika g. Kralja o prvenstveni tekmi Primorje : Rapid 20. t. m. — Vzamejo se na znanje zapisnik Mo. Celje od 21. t. m., zapisnik Mo. Trbovlje od 21. t. m., zapisnik SK Čakovac št. 27/32. od 17. t. m., SK Ptuj od 15. t. m., Maribor od 17. t. m. in Svoboda, Ljubljana, od 23. t. m.

Verificirajo se s pravom nastopa 3. decembra 1932: za Jugoslavijo Celje: Lesjak Ervin, Brunšek Viktor, Nikolič Svetomir, Hirschböck Emil; za Atletik: Križanc Valter; za SK Rapid: Koroda Ivan. S pravom nastopa 3. decembra 1932 za mednarodne 23. februaria 1933 za priateljske in 23. maja 1933 za prvenstvene tekme se verificira za Jugoslavijo Celje: Spat Viljem, za ASK Primorje, Ljubljana: Oblak Miroslav — Vzame se na znanje izjava igralca Strnad Zmagovala, da prekljuje svojo prijavo za Maribor ter da ostane še nadalje član Svobode, Maribor. Pozivalo se klubi, da pošleto do prihodnje seje legitimacije za igralce: Atletiki za igr. Šot Viljema, ISSK Maribor za igr. Korada Ivana in Strnada Zmagovala.

Vzame se na znanje brzojavnik Mo. Trbovlje 27. t. m. v Trbovljah med klubi Amater Trbovlje Retje in Dobrna. v Zagorju med klubi Zagorje Svoboda Slova — Loke in Litija: v Hrastniku med kluboma Hrastnik in Ruder. Nadalje se vzame na znanje reprezentativna tekma Trbovlje proti Hrastniku in Zagorju dne 1. XII. v Trbovljah. Odobri se mednarodna tekma ISSK Maribor 1. XII. v Mariboru proti nekdanjemu evropskemu reprezentativcu.

Na donje SK Reke Ljubljana št. 23. od 15. t. m. glede obveznosti igralca Steska Terana namreč klubi se poziva ista da javi, kakšne so obveznosti — Tilnik II.

Zagorski klubi bodo priredili v nedeljo nogometni turnir v korist brezposelnih nogometašev. Poleg treh domačih klubov bo sodeloval tudi SK Litija. Že ob 13. ure nastopijo domači SK Slova : SK Litija sledita SK Zagorje : SK Svoboda in slednja zmagovalca obeh dvobojev. Z ozirom na dohodnati namen te prireditve naj obiskovalci polnopravno posreduje zanimive besede.

Službena izjava LNP. Za prijelje tekme 27. t. m. ob 13. uri nastopita ob 13. Hermesa : Ilirija rez g. Jančič ob 14. Ilirija I : Hermes I g. Vidic, obe na igrišču Hermesa.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes

ob 18.30 važen sestanek I. moštva v Evropi. Jutri igramo revanžno prijateljsko tekmo s Hermesom na igrišču Hermesa; sestavi moštve bosta objavljeni kot navadno.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 15.30 naprej obvezen trening juniorjev na igrišču.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Jutri igra prijateljsko tekmo I. in II. moštvo s SK Ilirijo na našem igrišču. Ob 12.30 naj bodo v garderobi na igrišču. Po. ženel, Ferjan, Sterle, Mihelak, Kovadič, Močnik, Por, Brodnik, Primar, Sočan, Prešern, Zore, Kirbiš, Zgur; ob 14. Burja, Serbec, Pleš, Glavič, Živko, Klančnik, Kretič, Barducki, Mokorel, Pikič, Skrajnar, Kos. Igra se ob vsakem vremenu. — Danes ob 19.30 sestanek vseh imenovanih v lokalu. Vsi točno in sigurno. Uprava igrišča ima danes ob 17.30 sestanek z delegati TSK Slovan pri Kmetu v Šiški.

TSK Slovan. V nedeljo ob 12.30 morajo biti na igrišču Primorja: Bunc, Šavs, Galle, Korenčan, Rozman, Šorn, Jerančič, Poznik, Zavrl II, Ceglar, Ključec, Dejak in Ribič. ki bodo igrali prijateljsko tekmo proti Svobodi II: dalje Zavrl I, Grm, Marchič I, Poljšak, Uhan, Bögel, Thu. ma, Seunig, Lumber I in II in Sluga, ki bodo igrali prvenstveno tekmo proti Grafiki. Stranski sodnik za prvenstveno tekmo Srebotnik, reditelji Fuček, Globelnik in Lipovšek II.

SK Grafika. Pipan, Mekina, Novak, Potrat, Bezan, Zagar, Štrunkelj, Kobal, Kavatič, Strohmaier, Trobesev, Verdnik. Verbek v nedeljo točno ob 13.30 na igri-

Iz življenja na deželi

Iz Tržiča

— Proslava 1. decembra se bo letos izvršila po programu obeh osnovnih šol v telovadnici meščanske šole po slavnostni službi božji. Nastopil bo pevski zbor PRK pod vodstvom g. Paternost, ki uživa v tržički okolici sloves, silili bomo razne prigodne deklaracije in recitacije. Proslavo naj se udeležijo vsa društva in korporacije. Proslavo 17. decembra pa priredi mladina meščanske šole.

— Naš Mihe Zibler, brivec in posvetnik, in njegova ljubezna gospa Stefka sta v četrtek praznovala 25. letnico, odkar sta stopila v zakonski stan. Vojvođa sta Tržiču 5 pridnih otrok, od katerih je trije, Vladko, Marica in Jožica orjejo ledino sokolske prosvete, dve pa še trgata hlače in krila po šoških klopih. Gospod Miha Zibler je zna: daleč naokoli kot izredno zvažen družabnik in pevec in veselje do petja in glasbe so podedovali vsi njegovi otročki. Stevilnemu krogu častitkarjev se pridružimo tudi mi. Na mnoga leta!

Iz Ptuja

— Poškodbam podlegel. Ze septembra smo poročali o hud. nezgodi kolezarja Kolariča Alojza. Bil je pekovski pomočnik iz Jiršovcev in se je na povratku iz Ptuja v Gorenjih v bližini Arnušev gostilne Arnuš s kolesom zaletel naravnost v oje voza, pri čemer mu je oče pretrgalo jetra. Kolarič se je do pretekle nedelje zdravi v tujski bolnici, naka so ga propeljali domov, kjer pa je že v ponedeljek umrl. Pokopani je bil na pokopališču pri Sv. Urbanu.

— Novo tržišče. Ker je novo tržišče na prostoru pred Kmetstvo hramilico in posojilnico v glavnem že dovršeno so se spelarji v smislu odredbe mestne občine že preselili iz Prešernove ulice na novo tržišče in so svoje stonice prvič postavili včasniški petek. Slaninariji so s tem pridobili prostora na tudi higienski prostor.

— Kino »Rdeči križ« predvaja v soboto in nedeljo večerolegro »Njeno Veličanstvo ljubezno«.

Iz Litije

— Pomožna akcija. Na pobudo sreskega načelstva in pripravljalnega odbora za pomožno akcijo se je vršil 24. t. m. v Tadišnem hotelu širši sestanek na katerega so bili povabljeni razni zastopniki Razvila se je živahna debata o našni izvedbi pomožne akcije. Glede na dejstvo, da so predvsem družine v Hudi vni reduciranih rudarjev nujno potrebne pomoči se je na posled osvoji predlog da se izvoli za enkrat ožji odbor le za rudarsko pomožno akcijo. a širši odbor se splošno pomožno akcijo se bo izvoli in sestanku v teku prihodnjih dni V ožji odbor so bili soglasno izvoljeni: za predsednika šolski upravitelj iz Zornice Rečice o. Marjan Brtnič, rudniški ravnatelj inž. Kloc, Lesnja za II. rudarsko skupino Šunjar za NSZ Daci za ISZ Golob za rudniške nameštence in Klemen za obkino Sv. Krištof. Ravnatelj inž. Kloc je pri tej priliki omenil da »redukcije najbrže ne bodo izvede v prvot-

Odobreno od Min. soc. pol. in nar. zdrav. S. Br. 14579 od 19. 8. 1932.

šču ASK Primorja. Stranski sodnik Blokar.

SK Reka. Jutri ob 9.30 naj bodo na igrišču Korotana: Pikič, Venti, Šaus, Drape, Korle, Dane, Eržen, Česnik, Korli, Ane, Piko, Broni, Rožmanec. Opremo pripravi gospodar.

SK Svoboda (Zalag). Za nedeljsko tekmo proti Jadranu naj se javijo ob 14. na našem igrišču: Jože, Rihard, Ambrož, Taurer I, Šabec, Fatur, Bohan I, Edl, Jaška, Vendl, Hans. Za predtekmo naj se javi rezerva ob 13: Butara, Završnik I in II. Kranjc, Taurer II, Mejač, Bohan II, Peča, Likovič, Ervin, Strah, Černe Židan, Bezljaj II. Reditelji Židan, Lojze, Sosič.

no določenem obsegu in da bo družba izkušala omiliti bodo brezposelnih z izdatno podporo. Kakor se čuje, se je tudi na to da bi se obiskovalci proslava sv. Barbare letos opustila in da bi se za ta rudarski praznik namenjene denarne izločitve prepustile pomožnemu odboru.

— Proslava udeležnja bo 30. t. m. v Henkerjevem hotelu. Proslavo bosta otvorili baklada in godba skozi mesto, kateri bo sledila akademija v omenjenem hotelu. Na sporedu bodo slavnostni govor, deklaracije, proste vaje vseh oddelkov Sokola, godbene točke, svečanost in zaobljuba novih članov ter prevedba sokolske dece v naraščaj. Tej proslavi bo sledila na 1. decembra interna sokolska proslava ter bo pri tej priliki obdarilo društvo »Blago srce« revno šolsko dečo z obliko in obutvijo.

— BLED. Danes v soboto in jutri bo predvajal kino »Bled« senzacionalni zvočni film »Shanghai-ekspres...« Predstave ob običajnih urah.

KOMENDA. Sokol uprizaro v nedeljo 4. decembra ob 15. štiričlansko Manice Komaneve »Prisega ob polnoči«. K obilni udeležbi vabi odbor.

RADOVLJICA. Sokol je preteklo nedeljo otvoril v renovirani dvorani letošnjo gledališko sezono s Finžarjevimi »Divjim lovci«. Pri razprodani dvorani je gra dobo uspela. Prihodnjo nedeljo se »Divji lovci« zopet ponovi. Pričetek točno ob 16. Vabimo predvsem zunanje udeležence. Zveča ugodna. Konec pred odhodom vskok! Pričetek!

VELENJE. Tukajšnja strelska družina je priredila v nedeljo 20. t. m. na strelišču v Seč: lepo obiskano nagradno tekmovalje. Streljanje se je vršilo na tarčo z vojaškimi puškami na razdaljo 200 m. Da ima družina dobre strelce, je znak, da so najboljši strelci morali med seboj tekmovali za prvo, odnosno drugo, tretjo in četrto nagrado. Prvo nagrado si je pridobil Stopar Franc, drugo Lovinec Martin, tretjo Centrih Aton in četrto Aristovnik Anton. Velenjski strelski družini, ki šteje 45 članov, predseduje direktor premogovnika g. inž. Čuček Ernest.

Sokol

Sokolska župa, Ljubljana. V nedeljo 27. t. m. ob 9. dopoldne bo v sejni dvorani Sokolskega doma na Taboru župna odhoro seja. Vabimo ponovno vse župne edice, da se udeležijo seje po svojem delegatu. Na dnevnem redu so važne zadeve in je udeležba vseh župnih edinic nujno potrebna in obvezna župna urava.

Članski sokolski sestanek v Tržiču bo v ponedeljek ob 20 v telovadnici meščanske šole. Predaval bo br. Mio Černoš sodni predstojnik o preostanku žaljenja časti. Članski sestanki so se članom prav priljublili. Vabimo, da pridite v sokolski krog vsi, ki čutijo pripadnost. — Pravilnice bo to nedeljo pripovedovala v telovadnici meščanske šole gđ. Doklerjeva. Sokolsko

društvo je računalo, da bo zadosti pravilje, če jih bodo sestre pripovedovale vsako drugo nedeljo. Toda mlade otroške dušice s tem niso zadovoljne in so prošle, naj bodo v zimskem času pravilje vsako nedeljo. Tej umetni želji je »okolsko društvo« rade volje ustreglo in odslej bodo pravilje prav vsako nedeljo razen onih, ko bo prišel Gašperček v vas.

Ljubljanski Sokol priredi v okviru idejne šole v torek 29. t. m. ob 20. v Narodnem domu v sejni dvorani predavanje društvenega podstaroste br. Frana Kandareta o organizaciji SKJ. Poset je obvezen za vse člane in članice, ki bodo podali 1. decembra zaobljubo.

Radio

Sobota, 26. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče. — 17: Salonski kvintet. — 18: Angliččina. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Poglavitje iz sociologije. — 19.30: Predavanje o Spinozi (dr. Veber). — 20: Prenos opere »Pri treh mladenkah« iz Zagreba. — 22.30: Čas, poročila.

Nedelja, 27. novembra.

LJUBLJANA 9: Smučarska gimnastika. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Šah (dr. Vidmar). — 11: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15: Godba na harmoniko. — 15.30: Recitacije in petje. — 16: Izseljenska igra »Za srečo v nesrečo« — 17: Službena glasba. — 19: Izseljenska nedelja v radiu. — 20: Zabaven ribniški večer. — 21.45: Plošče. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Ronny - jazz s sodelovanjem pevskega kvarteta.

BEOGRAD 12.05: Narodne pesmi. — 12.30: Orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 19: Orkestralni koncert. — 20.15: Čelo. — 21.15: Lahka glasba. — ZAGREB 11.30: Orkestralni koncert. — 17: Plesna glasba. — 20.10: Orkester in recitacije. — 21.25: Koncertni večer. — 22.10: Godba za ples. — PRAGA 19: Koncert iz Strahovskega samostana. — 20: Godba na pihala. — 21: Braziški večer. — 22.20: Plošče. — BRNO 19: Prenos iz Prage. — 20: Orkester balalajk. — 21: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 20: Poljuden koncertni večer. — 22: Plesna glasba. — DUNAJ 9.30: Pesmi. — 11: Orkestralni koncert. — 12.45: Lahka godba. — 15.30: Komorna glasba. — 17: Orkester. — 18.35: Hladnava maša. — 20.05: Operetni večer. — 22.20: Plesna glasba. — BERLIN 20: Operetni večer — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 20: Prenos programa iz Berlina. — MCHLACKER 19.30: Klavirski koncert. — 20: Prenos ljudskega koncerta iz Kölna. — 22.45: Nočni koncert orkestra. — BUDIMPEŠTA 18: Zborovsko petje. — 19.15: Veselolegra. — 21: Orkestralni koncert. — Ciganska godba. — RIM 16.45: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.30: Giordanova opera »Feodora«.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 26.: Veseli vinograd. Izven. Nedelja, 27. ob 15.: Roksi. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Veseli vinograd. Izven. Ponedeljek, 28.: Lopez, D.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 26.: Mala Floramye. Gostuje g. Dubajić. Izven. Znižane cene. Nedelja, 27. ob 15.: Erika. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Manon. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 28.: Zaprtlo.

Tragedijo »Carjevič Aleksej« pripravlja drama za prihodnjo soboto. Zgodovinska snov obravnava dogodke v hiši carja Petra, katerega igra g. Levart, njegovega sina, carjeviča Alekseja pa g. Jan.

Gospod Dubajić, znani izvrstni komik zagrebskega Narodnega gledališča bo gostoval ponovno drevi v Tigarjovičevi opereti »Mala Floramye«, ki se je pri nas izredno priljubila.

»Adel in Mara« je naslov najnovejše opere skladatelja Josipa Hatzeja. Premiera izredno zanimivega dela bo v sredo na predvečer narodnega praznika. Opero študira ravnatelj Mirko Polič. Režija je Delakova.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Sobota, 26.: Boccaccio. Premiera. Nedelja, 27. ob 15.: Celjski grofje. — Ob 20.: Boccaccio.

»Suppejeva klasična opereta« »Boccaccio«, ena najboljših operet starejšega izvora, doživi drevi svojo premiero v mariborskem gledališču. Ta opereta je še danes na repertoarju tudi največjih gledališč, kar pričča o njeni odlični glasbeni kakovosti. Oporazujemo zlasti na uverturo, ki je biser klasične muzike. Vsebinsko je delo zelo zabavno in ima za glavnega junaka Boccaccia. V opereti je obdelanih nekaj njegovih novel ter nastopijo znane osebe iz »Dekameron«.

Nedelja v mariborskem gledališču. Jutri bosta v mariborskem gledališču dve predstavi. Kot popoldanska predstava se urizori ob 15. Kreftova zgodovinska drama »Celjski grofje«, eno najuspešnejših del največje slovenske dramatike. V Ljubljani, Mariboru in Celju so bili »Celjski grofje« sprejeti z neobičajnim navdušenjem. Na to predstavo opozarjamo zlasti mariborsko okolico. Ob 20. bo prva ponovitev »Boccaccia«.

Redka prilika!

Prazen prostor na najlepšem kraju Beograda, na skveru Wilsonovega trga, na dveh vogalih, med Okrožnim uradom in pošti, v velikosti 1000 m², z 80 metrov fronte, prikladen za zidanje hotela ali rento, NA PRODAJ. — Obrnite se na Jugoslovanske Rudolf Mosse a. d., Beograd, pošt. pret., 409, pod »258«. 13529

PREKRASNE KODRE

dobite preko noči brez železa za onduliranje z »LOTION 150 L D E« (Din 25) in kodraci »Femina« (komad Din 8). Obdržite trajno in trpežno frizuro damam in gospodom. — Uspeh in neškodljivost zagajena. — Biološki balzam za krepitev las preraja vaše lase. Daje jim polnost, bujnost, priroden blek in svetlo mehko. Pospejuje porast, prepreči plešo in prerano osivenje las. Uspeh preseneča. Din 35. — Preparate Schröder-Schenke razpoložljive proti plačilu v naprej (poštuna Din 6) ali po povzetju (poštuna Din 12) »Omnia« oddelek I.5, Zagreb, Draskovičeva 27. — Zahtevajte brezplačno ilustrovani cenik!

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna prirobojna za tito ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike: »Kam po kama«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokal«, »Stanovalni oddelki«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti in Lesi ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zasluge«, če se s oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluge ali službo, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za tito ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglašni značaji se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za tito ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo na Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v listu obnem s naročilom.

Zasluge

Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali za tito 3 Din. — Kdor nudi zasluge, plača za vsako besedo 1 Din; za dajanje naslova ali za tito pa 5 Din. (3)

Poverjenike

representativne in inteligentne, pri industrijskih in trgovskih poslih, sprejmemo v vsakiem mestu. — Posel je lahko in dobičkonosno, ki je lahko tudi kot posraski zasluge. — Oferte po firmo »Kompas«, Beograd, Kragujevac, 4341-3

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tito 3 Din. — Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za tito pa 5 Din. (3)

Zastopnike (se)

za sluge predmet izobrazbe, za vsakega zastopnika na oglašni »Jutra« pod šifro »Organizacija«, 4349-5

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tito 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po vsaki besedi 50 par; za dajanje naslova ali za tito pa 3 Din. (3)

Kupim

»Ilustrovane Narodne kole dale 1. 1900. Letvicko brošuro: »Svobodna, Dostojevič, »Pisani« in »razširjeni«. Maksum Goriki: »Foma Gordijev« in »Zola: »Tri novele« (Nis: Mico in »Jacques Damour«). — Knjige morajo biti dobro ohranjene in čiste. — Ponudbe z navedbo cene in prejelca na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Vse za poštarska siva«. 4333-8

Lesenega konjička

za otroke, kupim po ugodni ceni. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Konjiček«. 4333-7

Redka prilika!

V našem mestu opremljen s tolikimi in ostalimi komf. »Dopisi« na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Jutra«. 4333-17

Stružnico

v dobrem stanju, stružnica visoka 50 cm, stružna dolžina 4 m 50 cm, kupim. — Ponudbe z navedbo cene na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Stružnica«. 4333-7

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tito pa 3 Din. (1)

Kuharice

s 5-10.000 Din kaveje — enkratno takoj za hotel v Dalmaciji. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Kuharice«. 4333-1

Nadsobarico

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

ki bi opazovali tudi druga hišna dela, ne nad 35 let stare, in dobro izurjena sobarica

Knjigovodja

samoostojna, perfektno nemški in slovenski korespondenčni, dobi takoj namenske zahtevke za vodbo računa in referenca mi pod šifro »Perfektni« na oglašni oddelki »Jutra«. 43463-1

Mesar. poslovodja

ki se popoznava in v vsaki pogodi razume na mesarsko in klobašarsko obrt, posebno v izdelavi salam, sprejme takoj tvoje in v prav dobrem stanju. Ponudbe je poslati takoj ali se osebno javiti. 43443-1

Društvenega

uradnika vsajenega tainiških poslov (event. unokolenca) sprejmemo v vsakiem mestu. — Posel je lahko in dobičkonosno, ki je lahko tudi kot posraski zasluge. — Oferte po firmo »Kompas«, Beograd, Kragujevac, 4341-3

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tito 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po vsaki besedi 50 par; za dajanje naslova ali za tito pa 3 Din. (3)

Kupim

»Ilustrovane Narodne kole dale 1. 1900. Letvicko brošuro: »Svobodna, Dostojevič, »Pisani« in »razširjeni«. Maksum Goriki: »Foma Gordijev« in »Zola: »Tri novele« (Nis: Mico in »Jacques Damour«). — Knjige morajo biti dobro ohranjene in čiste. — Ponudbe z navedbo cene in prejelca na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Vse za poštarska siva«. 4333-8

Lesenega konjička

za otroke, kupim po ugodni ceni. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Konjiček«. 4333-7

Redka prilika!

V našem mestu opremljen s tolikimi in ostalimi komf. »Dopisi« na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Jutra«. 4333-17

Stružnico

v dobrem stanju, stružnica visoka 50 cm, stružna dolžina 4 m 50 cm, kupim. — Ponudbe z navedbo cene na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Stružnica«. 4333-7

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tito pa 3 Din. (1)

Kuharice

s 5-10.000 Din kaveje — enkratno takoj za hotel v Dalmaciji. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Kuharice«. 4333-1

Nadsobarico

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Kuharice

erednili let. marčev, s dolžini sprednjim in 2000 Din kaveje, 1200 let »Central« v Osijeku. 4333-1

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Prodajalka

mešane stroke, z večletno prakso in dobrih pričevanj, želi službo v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Cenj. ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »Za prodajalko«. 4333-2

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Družabnika

s kapitalom cca 40.000 Din istem za prevoz stare in dobro vplejene trgovine z mešanim blagom. Pojdi je agencije in pridnosti. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Agencije«. 43434-16

Hišo

prodam na prometnem kraju. Naslov pove oglašni oddelki »Jutra«. 43334-20

Hišo

trg. in stanovanjsko poslovični del, v najboljši legi, zamenjam za polovnični del vile (stanovanje 3 do 4 sobe s priključniki). V hiši je lepo opremljeno stanovanje. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »R. 5«. 43334-20

Hišo

trg. in stanovanjsko poslovični del, v najboljši legi, zamenjam za polovnični del vile (stanovanje 3 do 4 sobe s priključniki). V hiši je lepo opremljeno stanovanje. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »R. 5«. 43334-20

Hišo

trg. in stanovanjsko poslovični del, v najboljši legi, zamenjam za polovnični del vile (stanovanje 3 do 4 sobe s priključniki). V hiši je lepo opremljeno stanovanje. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »R. 5«. 43334-20

Hišo

trg. in stanovanjsko poslovični del, v najboljši legi, zamenjam za polovnični del vile (stanovanje 3 do 4 sobe s priključniki). V hiši je lepo opremljeno stanovanje. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »R. 5«. 43334-20

Hišo

trg. in stanovanjsko poslovični del, v najboljši legi, zamenjam za polovnični del vile (stanovanje 3 do 4 sobe s priključniki). V hiši je lepo opremljeno stanovanje. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »R. 5«. 43334-20

Hišo

trg. in stanovanjsko poslovični del, v najboljši legi, zamenjam za polovnični del vile (stanovanje 3 do 4 sobe s priključniki). V hiši je lepo opremljeno stanovanje. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »R. 5«. 43334-20

Hišo

trg. in stanovanjsko poslovični del, v najboljši legi, zamenjam za polovnični del vile (stanovanje 3 do 4 sobe s priključniki). V hiši je lepo opremljeno stanovanje. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod šifro »R. 5«. 43334-20

Hišo